

Ocena zasobów pomocy społecznej

Powiatu Żyrardowskiego 2022

Autorzy:
Pracownicy Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie w Żyrardowie

	SPIS TREŚCI	STRONA
1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	4
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	13
3.1	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR	21
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	32
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	32
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	43
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	47
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	47
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	47
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	50
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	51
10	Wnioski końcowe	52

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 16a ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej gmina i powiat oraz samorząd województwa zobowiązani są do sporządzenia corocznie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno-demograficznej, która w szczególności winna obejmować: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe, nakłady finansowe ponoszone na zadania pomocy społecznej oraz informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej. Niniejsza analiza opisuje ww. sytuację w powiecie żyrardowskim. Powiat Żyrardowski to powiat ziemski o powierzchni 532,61 km², położony w zachodniej części województwa mazowieckiego. Tereny miejskie zajmują łącznie 22,91 km², co stanowi 4,3% całego obszaru. Stolicą Powiatu jest miasto Żyrardów. Zlokalizowane są tu instytucje i urzędy o charakterze powiatowym, w tym również Starostwo.

Mapa Powiatu Żyrardowskiego

Powiat Żyrardowski pod względem administracyjnym składa się z 5 gmin:

- Gmina Żyrardów to gmina miejska o powierzchni 14,4 km², należy do województwa mazowieckiego. Gmina Żyrardów ma 39 550 mieszkańców, czyli zamieszkuje 29,9 % ludności powiatu. Gmina stanowi 2,7 % powierzchni powiatu.
- Gmina Mszczonów to gmina miejsko-wiejska o powierzchni 151,9 km², należy do województwa mazowieckiego. Gmina Mszczonów ma 11 392 mieszkańców, czyli zamieszkuje ją 15,0% ludności powiatu. Gmina stanowi 28,5% powierzchni powiatu. Siedzibą gminy jest miasto Mszczonów.
- Gmina Wiskitki to gmina miejsko-wiejska o powierzchni 151 km², należy do województwa mazowieckiego. Gmina Wiskitki ma 9 811 mieszkańców, czyli zamieszkuje ją 12,9% ludności powiatu. Gmina stanowi 28,2% powierzchni powiatu. Siedzibą gminy jest miasto Wiskitki.
- Gmina Puszcza Mariańska to gmina wiejska o powierzchni 143 km², należy do województwa mazowieckiego, powiatu żyrardowskiego. Gmina Puszcza Mariańska ma 8 652 mieszkańców, czyli zamieszkuje ją 11,4% ludności powiatu. Gmina stanowi 26,9% powierzchni powiatu. Siedzibą gminy jest wieś Puszcza Mariańska.

- Gmina Radziejowice to gmina wiejska o powierzchni 73 km², należy do województwa mazowieckiego. Gmina Radziejowice ma 5 882 mieszkańców, czyli zamieszkuje ją 7,7% ludności powiatu. Gmina stanowi 13,7% powierzchni powiatu. Siedzibą gminy jest wieś Radziejowice.

Powiat posiada bardzo korzystny układ komunikacyjny pozwalający na szybki i łatwy dojazd do Warszawy czy Łodzi oraz włączenie się w główne krajowe i europejskie ciągi komunikacyjne. Korzystne położenie komunikacyjne w pobliżu głównych szlaków transportowych niewątpliwie ma wpływ na rozwój gospodarczy powiatu. Powiat Żyrardowski jest atrakcyjnym terenem dla realizacji dużych projektów inwestycyjnych w tym również zagranicznych. Większość zakładów znajduje się na terenie miasta Żyrardów miasta i gminy Mszczonów oraz miasta Wiskitki w którym sołectwa są objęte obszarem budowy Centralnego Portu Komunikacji.

Sąsiednie powiaty to :

- powiat sochaczewski(mazowieckie),
- powiat grodziski (mazowieckie),
- powiat grójecki (mazowieckie),
- powiat rawski (łódzkie),
- powiat skierniewicki (łódzkie).

Poniżej prezentujemy szczegółowe dane o: sytuacji demograficznej, rynku pracy, infrastrukturze społecznej, korzystających z pomocy i wsparcia, świadczeniach pomocy społecznej, zasobach instytucjonalnych pomocy i wsparcia, kadrze pomocy społecznej, środkach finansowych na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego, aktywności projektowo-konkursowej jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, współpracy z organizacjami pozarządowymi w obszarze pomocy i wsparcia powiatu żyrardowskiego.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Powiat żyrardowski ma 74 838 mieszkańców, z czego 52,2% stanowią kobiety, a 47,8% mężczyźni. W latach 2002-2022 liczba mieszkańców wzrosła o 0,1%. Średni wiek mieszkańców wynosi 41,9 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa mazowieckiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski. Prognozowana liczba mieszkańców powiatu żyrardowskiego w 2050 roku wynosi 70 382, z czego 35 940 to kobiety, a 34 442 mężczyźni. Mieszkańcy powiatu żyrardowskiego zawarli w 2022 roku 371 małżeństw, co odpowiada 4,9 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to więcej od wartości dla województwa mazowieckiego oraz znacznie więcej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,6 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. Jest to wartość porównywalna do wartości dla województwa mazowieckiego oraz wartość porównywalna do wartości dla kraju. 28,3% mieszkańców powiatu żyrardowskiego jest stanu wolnego, 52,8% żyje w małżeństwie, 9,4% mieszkańców jest po rozwodzie, a 9,3% to wdowy/wdowcy. Powiat żyrardowski ma ujemny przyrost naturalny wynoszący 609. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu 8,11 na 1000 mieszkańców powiatu żyrardowskiego. W 2022 roku urodziło się 637 dzieci, w tym 53,8% dziewczynek i 46,2% chłopców. Średnia waga noworodków to 3 389 gramów. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,51 i jest znacznie mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. W 2022 roku 29,9% zgonów w powiecie żyrardowskim spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 18,4% zgonów w powiecie żyrardowskim były nowotwory, a 6,7% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności powiatu żyrardowskiego przypada 16.6 zgonów. W 2022 roku zarejestrowano 745 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 719 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla powiatu żyrardowskiego 26. W tym samym roku 18 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 6 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 12.

58,0% mieszkańców powiatu żyrardowskiego jest w wieku produkcyjnym, 19,2% w wieku przedprodukcyjnym, a 22,8% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy na dzień 31 grudnia 2022 r. wyniosła 2326 osób i była wyższa o 1 osobę (tj. o 0,04%) od liczby zarejestrowanych bezrobotnych na koniec listopad 2022 r.

Wyszczególnienie (obszary powiatu)	Liczba bezrobotnych na dzień 30.11.2022r.	Liczba bezrobotnych wg stanu na 31.12.2022r.	Wzrost/Spadek		Udział w liczbie bezrobotnych ogółem
			osoby	%	
m. i gm. Mszczonów	285	299	+14	+4,9	12,8%
gm. Puszcza Mar.	277	282	+5	+1,8	12,1%
gm. Radziejowice	155	164	+9	+5,8	7,1%
m. i gm. Wiskitki	355	365	+10	+2,7	15,7%
m. Żyrardów	1253	1216	-37	-2,9	52,3%
Razem	2325	2326	+1	+0,04	100%

Największy wzrost bezrobocia odnotowano w gm. Radziejowice (5,8%), zaś spadek bezrobocia odnotowano jedynie w Żyrardowie (2,9%). Wzrost liczby bezrobotnych spowodowany był mniejszym odpływem z bezrobocia (9,76%), niż napływem do bezrobocia (9,80%). W miesiącu grudniu 2022 roku w urzędzie pracy zarejestrowało się 228 osób bezrobotnych. Jest to o 21 osób więcej, niż w poprzednich miesiącach.

Większość nowo rejestrujących się bezrobotnych stanowiły osoby poprzednio pracujące (195 osób) i stanowiły one 85,5% napływu do bezrobocia. Z ewidencji bezrobotnych w miesiącu grudniu 2022 r. wyłączono 227 osób. Jest to o 6 osób więcej, niż w poprzednim miesiącu. Główne przyczyny wyłączenia z rejestru bezrobotnych to podjęcia pracy 129 osób (56,8% odpływu), przede wszystkim niesubsydiowanej 111 osób (48,9% odpływu) oraz niepotwierdzenia gotowości do pracy 56 osób (24,7% odpływu). Wśród podejmujących pracę udział mężczyzn był mniejszy i wynosił 40,3%. Udział mężczyzn też był mniejszy wśród bezrobotnych, którzy nie potwierdzili gotowości do pracy i wynosił 44,6%. Na koniec miesiąca grudnia 2022r. stopa bezrobocia rejestrowanego w Powiecie Żyrardowskim wynosiła 8,8%. Na koniec grudnia 2022 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych kobiet wyniosła 1128. W porównaniu do poprzedniego miesiąca liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyła się o 22 osoby (1,9%). Pośród ogółu bezrobotnych w Powiecie Żyrardowskim bezrobotne kobiety stanowiły 48,5%, czyli (2,0%) mniej, niż w poprzednim miesiącu. Największy udział kobiet jest w gm. Mszczonów (51,2% ogółu bezrobotnych), natomiast najniższy w gm. Radziejowice (42,1% ogółu bezrobotnych). Nadmienić należy, że kobiety dominują w grupie osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (90,3%). Wśród zarejestrowanych bezrobotnych 901 osób to mieszkańcy wsi - 38,7% ogółu bezrobotnych, w tym 420 kobiet. W porównaniu do poprzedniego miesiąca liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi zwiększyła się o 24 osoby. Prawo do zasiłku posiadało 130 osób, tj. 14,4% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi.

Na koniec grudnia 2022 r. zarejestrowane były 224 osoby bezrobotne w wieku do 25 lat, tj. o 10 osób mniej, niż w poprzednim miesiącu. Bezrobotna młodzież stanowiła 9,6% ogółu bezrobotnych na terenie powiatu. W porównaniu z listopadem 2022 r. udział ten zmniejszył się o (4,9%).

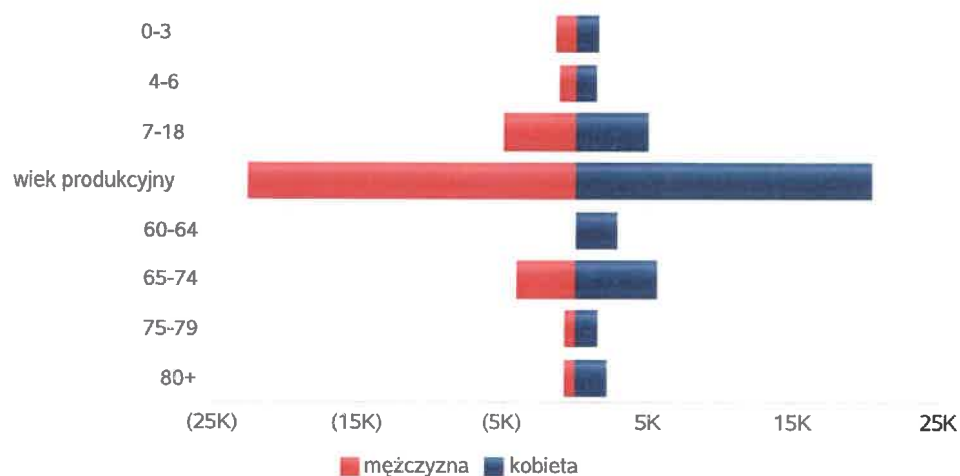
Prawa do zasiłku na koniec grudnia 2022 r. nie posiadało 1995 osób, w tym 953 kobiety. Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosił 85,8%. W porównaniu z poprzednim miesiącem udział ten zwiększył się o (0,6%). W grudniu nowo zarejestrowane 178 osób bezrobotnych (78,1%) nie posiadało prawa do zasiłku. Najwyższym udziałem bezrobotnych bez prawa do zasiłku wyróżnia się m. i gm. Wiskitki (88,8%). Najniższy udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku odnotowano w gm. Puszcza Mariańska (82,3%).

W rejestrze urzędu pracy osoby niepełnosprawne stanowiły, na koniec grudnia 4,2% ogółu bezrobotnych (97 osób w tym 45 kobiet). W porównaniu z poprzednim miesiącem liczba bezrobotnych niepełnosprawnych zwiększyła się o 5 osób. W grudniu 2022 r. wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych osoby niepełnosprawne stanowiły 6,6% (15 osób, w tym 7 kobiet).

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące demografii (liczbę ludności w podziale na płeć i grupy wiekowe), rynku pracy (liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale, liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej) oraz w formie tabelarycznej informacje o infrastrukturze społecznej zawierające dane własne jednostki dotyczące liczby hospicjów oraz liczby ośrodków dla cudzoziemców na terenie powiatu żyrardowskiego.

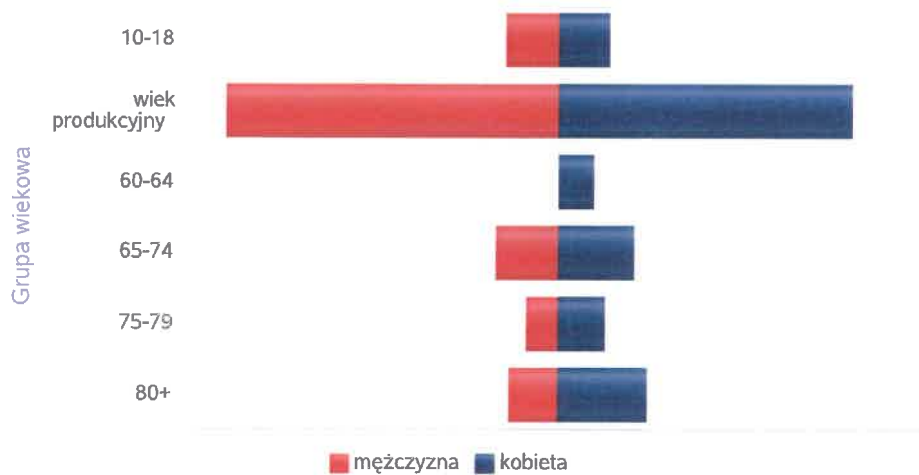
Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
0-3	1 475	1 408
4-6	1 296	1 196
7-18	5 075	4 807
wiek produkcyjny	22 710	20 274
60-64		2 732
65-74	4 091	5 473
75-79	813	1 385
80+	865	2 014

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

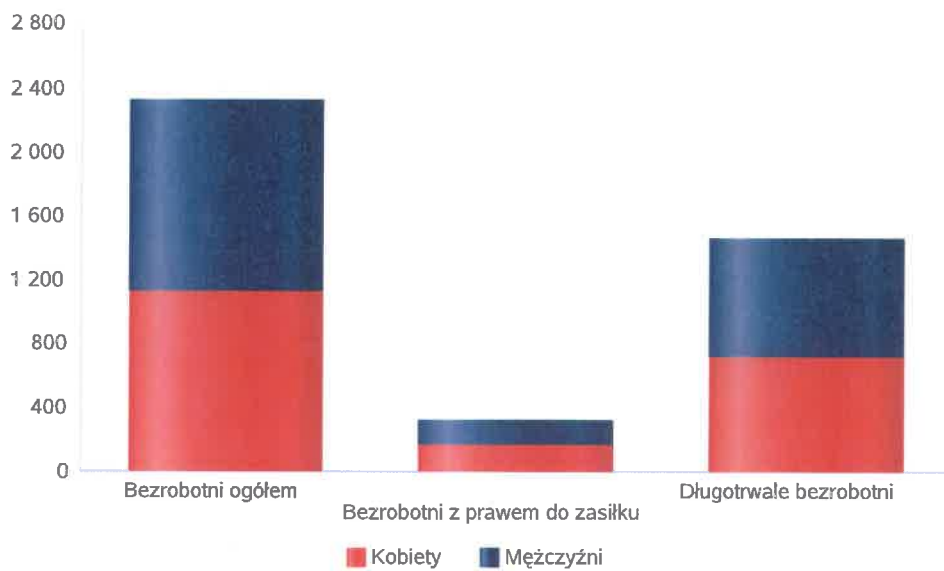
Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
10-18	3 623	3 355
wiek produkcyjny	22 571	19 756
60-64		2 317
65-74	4 362	4 989
75-79	2 310	3 022
80+	3 459	5 850

Prognozowana liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

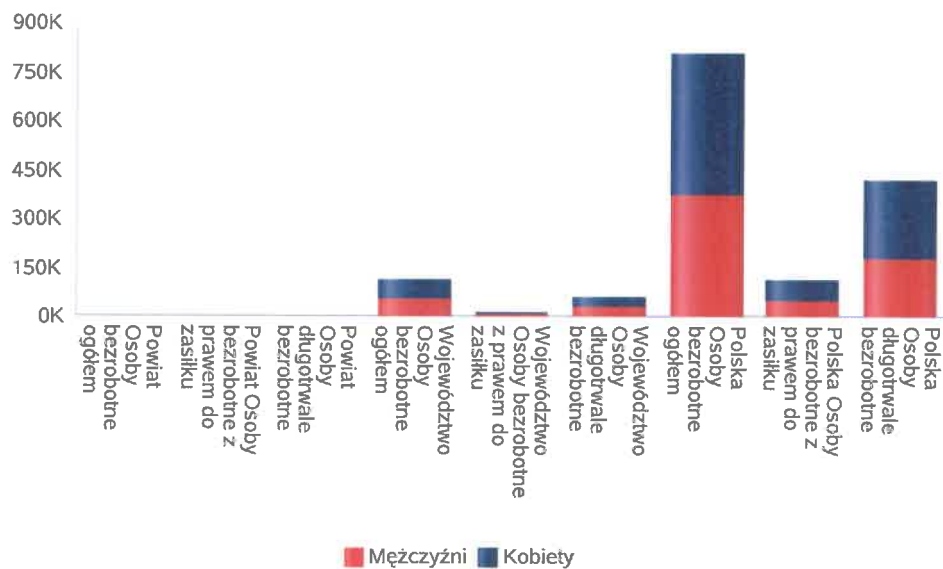
Liczba osób bezrobotnych, liczba długotrwale bezrobotnych oraz liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku

Status	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Bezrobotni ogółem	2 326	1 198	1 128
Bezrobotni z prawem do zasiłku	331	156	175
Długotrwale bezrobotni	1 468	742	726

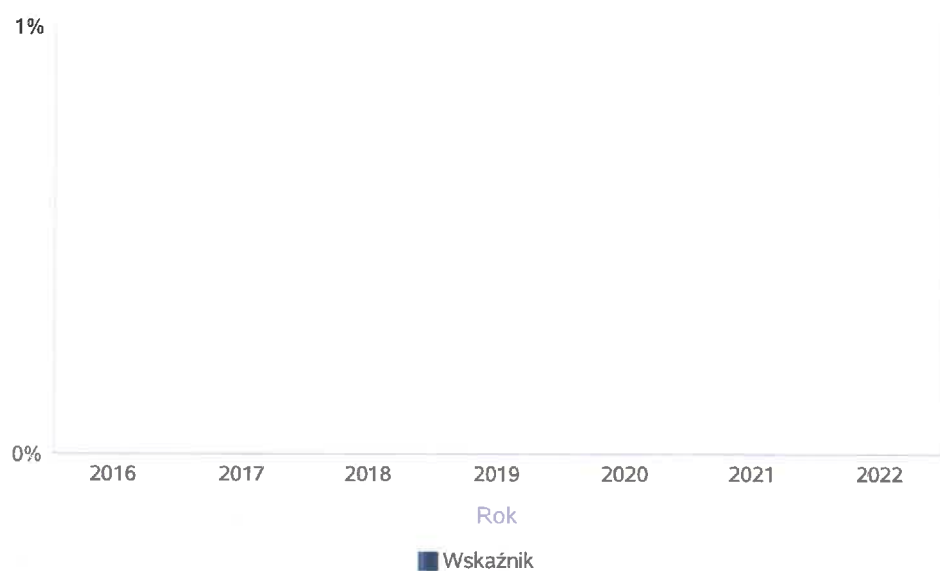
Wykres prezentuje liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale oraz liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, ogółem i w podziale na płeć.

Status	Powiat		Województwo		Polska	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Osoby bezrobotne ogółem	1 128	1 198	58 998	57 522	435 508	375 290
Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	175	156	8 920	7 442	65 105	50 187
Osoby długotrwale bezrobotne	726	742	33 003	30 173	237 119	181 721

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej. Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem

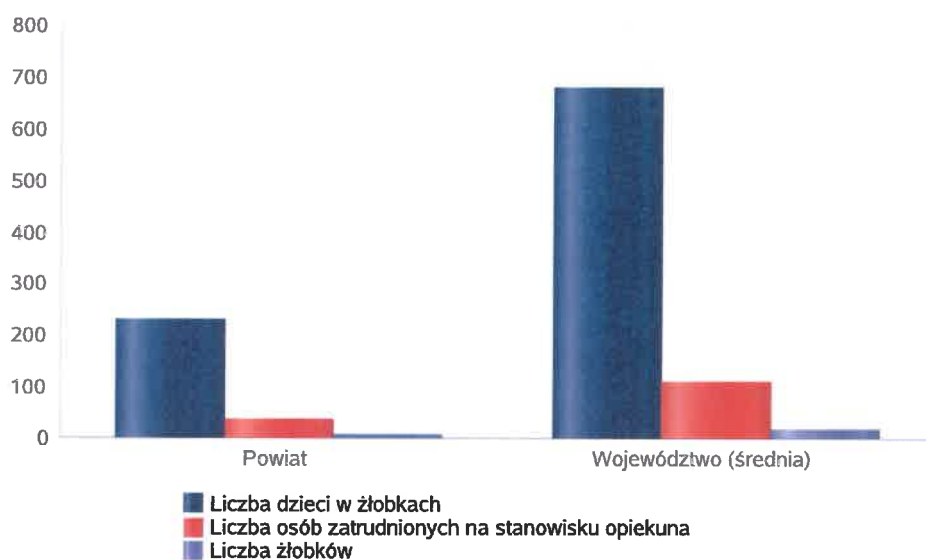
Rok	Wskaźnik
2016	0%
2017	0%
2018	0%
2019	0%
2020	0%
2021	0%
2022	0%

Liczba placówek i miejsc dla dzieci

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbowa
Powiat	Liczba dzieci w żłobkach	231,00
Powiat	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	37,00
Powiat	Liczba żłobków	9,00
Województwo (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	683,24
Województwo (średnia)	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	112,74
Województwo (średnia)	Liczba żłobków	18,79

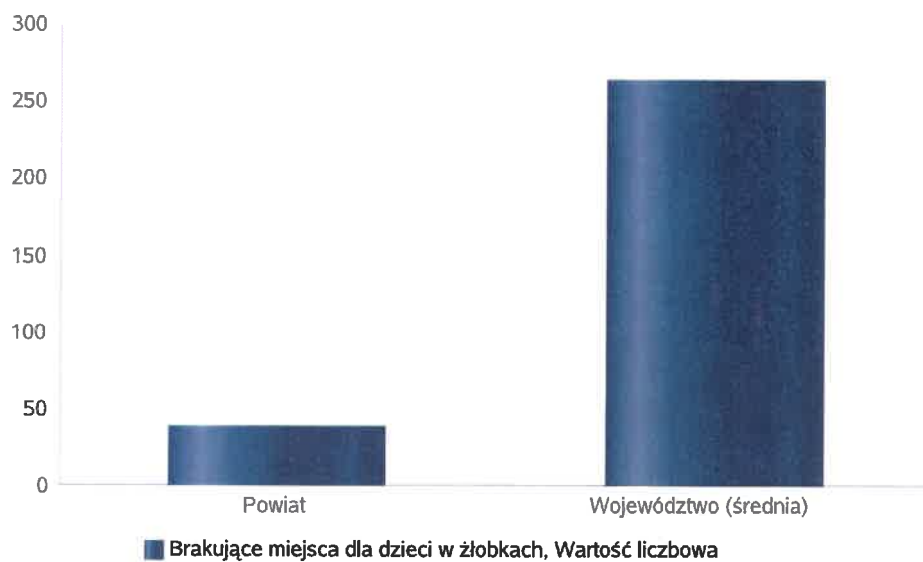
Infrastruktura opieki nad dziećmi

Liczba placówek i miejsc dla dzieci

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbową
Powiat	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	39
Województwo (średnia)	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	265

Infrastruktura opieki nad dziećmi

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023*
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	1	X	X	X
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	2	X	X	X
w tym z wiersza 1: Liczba mieszkańców socjalnych (lokali)	3	X	X	X
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	4	X	X	X
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	5	X	X	X
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	6	X	X	X
Liczba hospicjów	7	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	8	0	0	0

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny 2022".
Niniejsza instrukcja dotyczy wypełniania wszystkich tabel OZPS.

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

W 2022 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie realizowało zadania związane z Kartą Polaka. Cudzoziemiec, który po 1 stycznia 2017 r. złożył do wojewody wniosek o zezwolenie na pobyt stały z tytułu posiadania Karty Polaka może w terminie do 3 miesięcy złożyć wniosek o przyznanie świadczenia pieniężnego na pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w Polsce.

Wniosek o przyznanie świadczenia składa się do wojewody, do którego został złożony wniosek o zezwolenie na pobyt stały. Świadczenie przyznawane jest w drodze decyzji i wypłacane przez starostę wskazanego przez wojewodę i może być przyznane na okres 9 miesięcy.

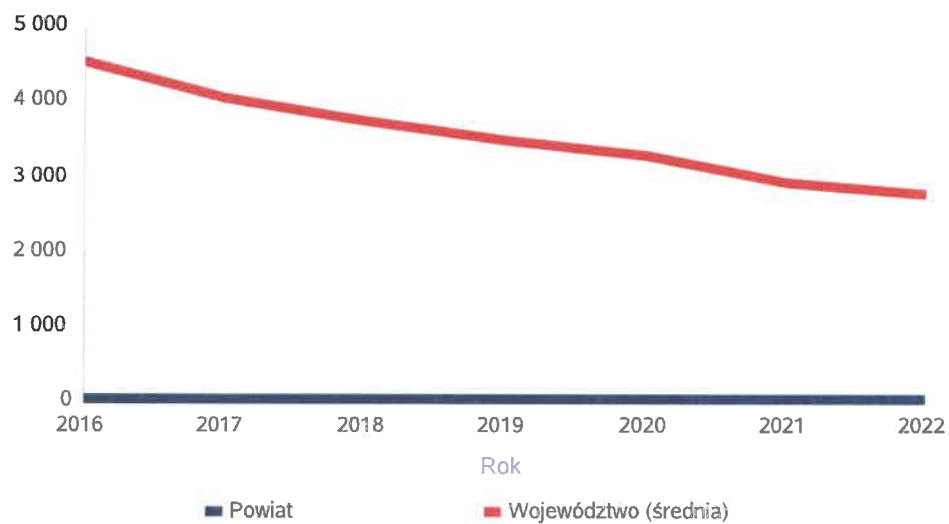
W 2022 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie wypłacało świadczenie pieniężne na zagospodarowanie i bieżące utrzymanie w Rzeczypospolitej Polskiej 4 osobom, realizowane ze środków finansowych Wojewody Mazowieckiego.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć, wskaźnika deprywacji lokalnej, liczby długotrwale korzystających z pomocy społecznej, w podziale na płeć i grupy wiekowe.

Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji

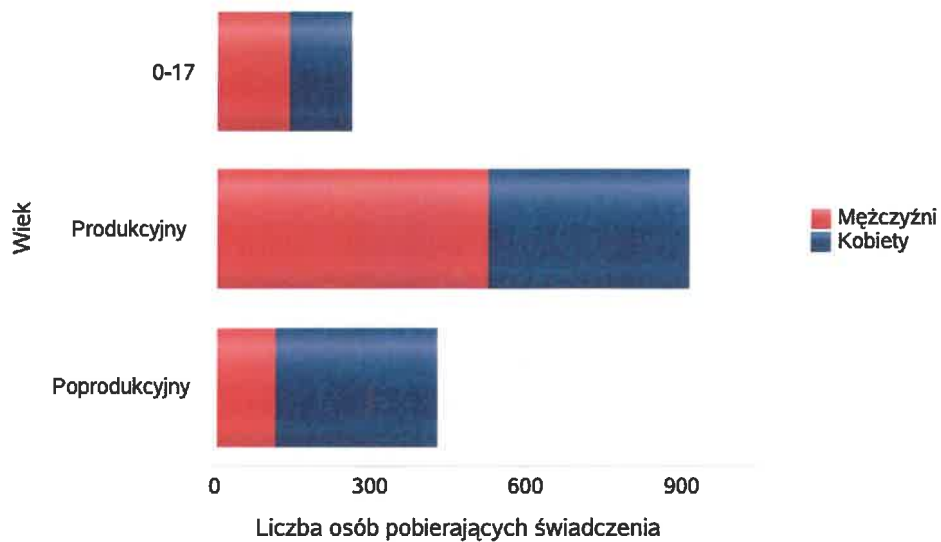
	Liczba świadczeniobiorców						
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Powiat	7	18	9	2	3	8	7
Województwo (średnia)	4 500	4 036	3 727	3 473	3 245	2 889	2 747

Liczba świadczeniobiorców

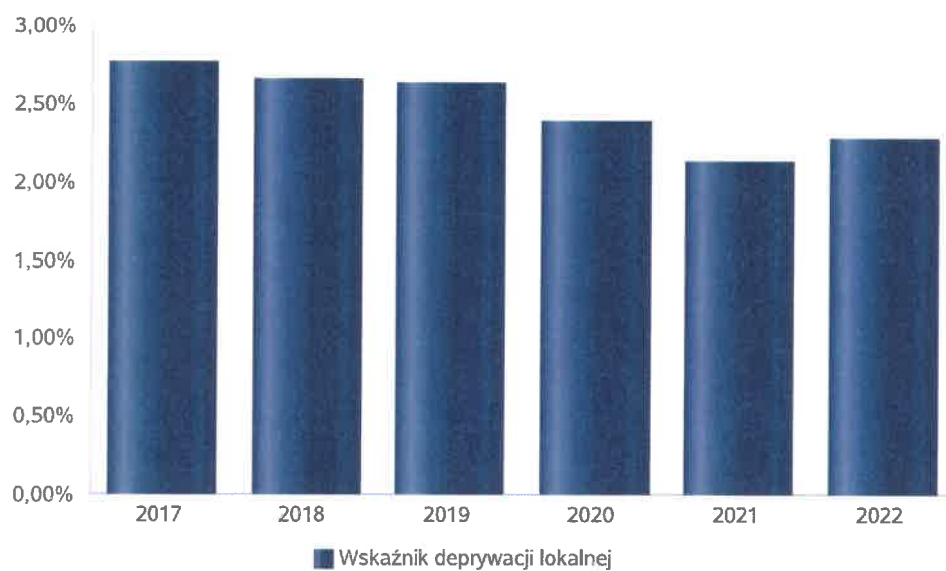
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć wg liczby wypłaconych świadczeń

Grupa	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
0-17	259	119	140
Produkcyjny	909	384	525
Poprodukcyjny	426	310	116

Wskaźnik deprywacji lokalnej

Rok	Wskaźnik deprywacji lokalnej
2017	2,77%
2018	2,65%
2019	2,63%
2020	2,39%
2021	2,14%
2022	2,28%

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2016	7	7
2017	12	20
2018	3	9
2019	2	2
2020	3	5
2021	4	9
2022	3	7

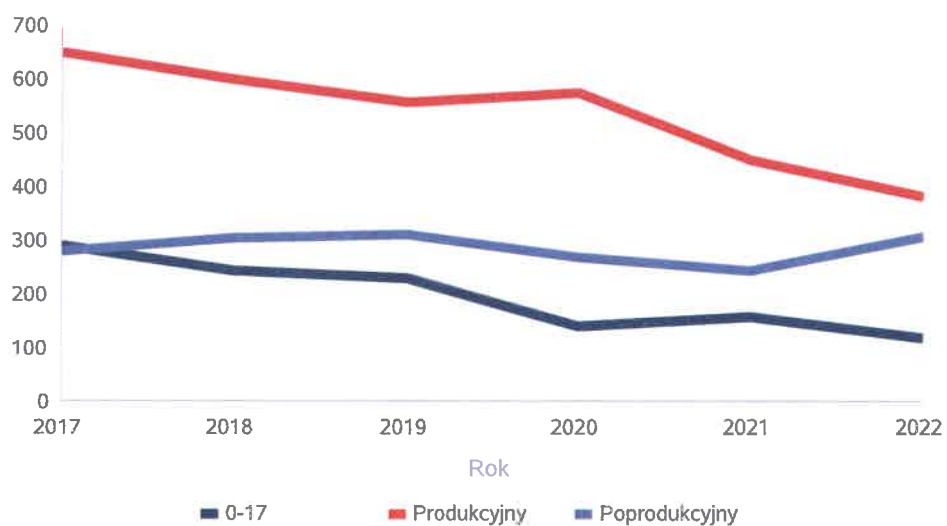
Korzystający z pomocy społecznej

Liczba kobiet korzystających z pomocy społecznej

Poziom	Wiek	Liczba kobiet korzystających z pomocy					
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Powiat żyrdowski	0-17	291	243	229	139	158	119
	Produkcyjny	653	602	559	579	452	384
	Poprodukcyjny	281	304	311	271	245	310
Województwo (średnia)	0-17	69	62	55	49	41	43
	Produkcyjny	148	132	116	111	98	96
	Poprodukcyjny	62	62	56	56	51	54

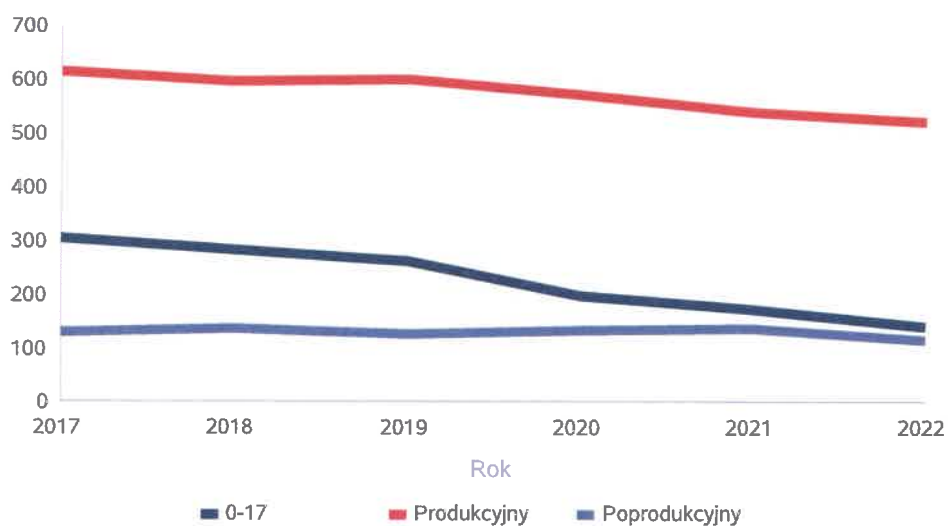
Liczba kobiet korzystających z pomocy

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy społecznej

Poziom	Wiek	Liczba mężczyzn korzystających z pomocy					
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Powiat żyrdowski	0-17	307	283	261	198	174	140
	Produkcyjny	617	601	603	575	541	525
	Poprodukcyjny	129	136	128	135	138	116
Województwo (średnia)	0-17	72	65	57	51	43	45
	Produkcyjny	142	131	119	121	112	101
	Poprodukcyjny	24	24	23	23	24	24

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy

DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA
w całym okresie sprawozdawczym

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Proгноza 2023
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA				
Liczba osób	1	1 708	1 700	1 700
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE				
Liczba osób	2	8	7	2
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	0	0	0
Wiek 0-17	4	4	3	1
Wiek produkcyjny *	5	4	4	1
Wiek poprodukcyjny **	6	0	0	0
Liczba rodzin	7	4	3	1
Liczba osób w rodzinach	8	9	7	2
w tym: KOBIECY (z wierszy 2-6)				
Ogółem	9	5	3	2
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	0	0	0
Wiek 0-17	11	3	2	1
Wiek 18-59	12	2	1	1
Wiek 60 lat i więcej	13	0	0	0
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY				
Liczba osób ogółem	14	9	7	2
Liczba rodzin	15	4	3	1
Liczba osób w rodzinach	16	9	7	2
KONTRAKT SOCJALNY				
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	17	0	0	0
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	18	0	0	0

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.1. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR

W 2022 roku na terenie powiatu żyrardowskiego funkcjonowało 67 rodzin zastępczych spokrewnionych, a w nich 81 dzieci, 36 rodzin zastępczych niezawodowych, 50 dzieci, 1 rodzina zastępcza zawodowa z 4 dzieci i 7 rodzinnych domów dziecka w których roku umieszczonych było 81 dzieci oraz 8 dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego. Łącznie w 2022 roku umieszczonych wszystkich dzieci było 224.

Większość dzieci jest umieszczanych w pieczy zastępczej, ze względu na zaniedbania opiekuńcze rodziców biologicznych, uzależnienia lub przemoc występującą w środowisku rodzinnym dziecka, choroby uniemożliwiające bezpośrednie sprawowanie opieki lub pobyt w zakładach karnych. Wiele z nich ze względu na zaniedbania, niewłaściwą opiekę i brak diagnostyki lub na wady wrodzone, wymaga diagnozy, specjalistycznych konsultacji i leczenia. Większość dzieci korzysta ze stałej kontroli stomatologicznej i ortodontycznej, gdyż stan ich uzębienia wymaga szczególnej uwagi i długotrwałego procesu leczenia. Bardzo wiele dzieci znajduje się pod opieką psychiatry dziecięcego. Niektórzy z wychowanków posiadają orzeczenia o stopniu niepełnosprawności ze względu na niepełnosprawność intelektualną, choroby neurologiczne, kardiologiczne, układu oddechowego i inne. U wielu dzieci diagnozowane są zaburzenia związane z ekspozycją na alkohol w okresie płodowym czyli FASD. Podopieczni pieczy zastępczej są również diagnozowani pod kątem zaburzeń ze spektrum autyzmu. W 2022 r. uregulowała się sytuacja prawna 20 dzieci, zaś 5 dzieci została przysposobiona.

Od 1 lutego 2022 r. na terenie powiatu gostyńskiego po zawarciu porozumień po między powiatami zaczęła funkcjonować Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu rodzinnego „Przystań”. Jest ona prowadzona na zlecenie powiatu żyrardowskiego przez „Europejską Fundację na Rzecz Osób Pokrzywdzonych EFOP”, w której zostało umieszczonych 8 dzieci.

W okresie sprawozdawczym wszystkich świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinie zastępczej wypłacono w liczbie ogólnej 3181 na kwotę 3 081 342 zł. Z tytułu opłaty gmin za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. w wspieraniu rodziny zastępczej i systemie pieczy zastępczej, w roku 2022 powiat żyrardowski uzyskał zwrot w wysokości 1 245 868,00 zł w tym z gminy:

- Miasto Żyrardów – 993 051,45 zł,
- Puszcza Mariańska- 110 945,77 zł,
- Radziejowice- 27 540,12 zł,
- Wiskitki – 64 441,87 zł,
- Mszczonów- 49 888,48 zł.

Wnieiona przez gminy opłata za pobyt dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej w roku 2022r. stanowi kwotę 560 036,00 zł , w tym:

- Mszczonów – 45 420,79 zł,
- Radziejowice – 33 020,12 zł,
- Puszcza Mariańska – 106 759,49 zł,
- Żyrardów – 370 677,40 zł,
- Wiskitki – 4 158,20 zł.

Wydatek roku 2022 dla pełnoletnich wychowanków rodziny zastępczej wypłacono ogółem 272 świadczenia na kwotę ogólną 170 275,00 zł w tym :

- na kontynuowanie nauki –154 951,00 zł,
- na usamodzielnienie –11 760,00 zł,
- na zagospodarowanie –3 564,00 zł.

Z pomocy pieniężnej skorzystało 14 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i 9 pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Wypłacono świadczenia na pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo- wychowawczych w ogólnej ilości 76 na kwotę ogółem 65 414,00 zł, w tym :

- na kontynuowanie nauki – 41 897,00 zł,
- na usamodzielnienie – 23 517,00 zł.

W roku 2022 r. Powiat Żyrardowski utworzył placówkę opiekuńczo - wychowawczą typu rodzinnego dla 8 dzieci. Koszt prowadzenia placówki w okresie od dnia 1 lutego 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022r. wyniósł 435 936,00 zł.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie realizuje również zadania dotyczące rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. Pomocą objęci są mieszkańcy powiatu żyrardowskiego, a także organizacje pozarządowe działające w naszym powiecie na rzecz środowiska osób z niepełnosprawnością. Działania te obejmują dofinansowania do:

- sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- uczestnictwa osoby niepełnosprawnej i jej opiekuna w turnusie rehabilitacyjnym,
- likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się,
- zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty, ortopedyczne i środki pomocnicze, na podstawie odrębnych przepisów,
- działania Warsztatu Terapii Zajęciowej.

Oprócz pomocy z zakresu rehabilitacji społecznej, osobom z niepełnosprawnością udzielane są informacje dotyczących praw i uprawnień, które im przysługują.

Zadania realizowane są w ramach otrzymanych na ten cel środków przyznanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, zwany dalej PFRON. Przyznane na dany rok budżetowy środki, z uwzględnieniem opinii Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych, ulegają podziałowi przez Radę Powiatu Żyrardowskiego.

W 2022 r. zostały podjęte dwie uchwały Rady Powiatu oraz dwie uchwały Zarządu Powiatu Żyrardowskiego w tym zakresie.

Na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej w 2022 r. Powiat Żyrardowski otrzymał środki w łącznej wysokości 2 303 610,00 zł, w tym:

- 2 247 424,00 zł na realizację zadań na rzecz mieszkańców powiatu żyrardowskiego,
- 56 186,00 zł na obsługę zadań.

Ostatecznie na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej wydatkowana została kwota 2 246 082,15 zł, to jest 99,94 % z otrzymanych środków na realizację zadań z czego :

- 36 151,58 zł (tj.97,18%) przypadła na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Żyrardowie,
- 1 035 840,00 zł(tj. 100%) przypadła na dofinansowanie kosztów działania Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żyrardowie,
- 1 174 090,57 zł (tj. 99,97%) przypadła na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie.

Ponadto Powiat Żyrardowski zaangażował środki własne w wysokości 115 094,00 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie bieżącej działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej oraz kwotę 1 811,80 zł na dofinansowanie uczestnictwa mieszkańca naszego powiatu w Warsztacie Terapii Zajęciowej na terenie Skierniewic.

Wysokość przekazywanych przez PFRON środków finansowych w 2022 r. była większa niż w 2021 r., jednak nadal niewystarczająca wobec zgłoszonych potrzeb w kwotach maksymalnych, wynikających z przepisów prawa. Mając na uwadze to, że nie jest możliwe zaspokojenie indywidualnych potrzeb wszystkich osób z niepełnosprawnością, wprowadzono dodatkowe regulacje w zakresie dofinansowań do poszczególnych zadań. Zostało wprowadzone procentowe obniżenie od wynikającej z przepisów maksymalnej kwoty dofinansowania. Obniżenie wyniosło 20 %. Wprowadzone obniżenia pozwoliły na skierowanie pomocy finansowej do większej liczby osób potrzebujących.

W 2022 r. Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie powołał Zespół ds. indywidualnych wniosków o dofinansowania ze środków PFRON. Zadaniem Zespołu było wyłonienie wniosków, których realizacja ze względów społecznych ma największą zasadność, przy jednoczesnej zasadzie oszczędnego dysponowania środkami publicznymi. Zespół opiniował wnioski oraz przyjęcie limitów w zakresie dofinansowania do zakupu podstawowego sprzętu komputerowego.

Przyjęty w 2022 r. limit do zakupu podstawowego sprzętu komputerowego wynosił:

- 1 800,00 zł — dla osoby dorosłej,
- 3 000,00 zł — dla dzieci i młodzieży uczącej się.

Pomoc integracyjna jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez powiaty. Cudzoziemcom, którzy otrzymali status uchodźcy bądź ochronę uzupełniającą, udzielana jest pomocy poprzez:

- opracowanie indywidualnych programów integracji oraz monitorowanie postępów uchodźcy w procesie integracji w wyniku realizacji tych programów,
- przekazywanie świadczeń pieniężnych oraz opłacanie składek na powszechne ubezpieczenie zdrowotne osób w wieku emerytalnym,
- wspieranie w procesie integracji w tym udzielanie pomocy w zakresie pozyskania odpowiednich warunków mieszkaniowych, załatwienia spraw w instytucjach i urzędach, zabezpieczenie ochrony zdrowia, znalezienia zatrudnienia,
- weryfikację i ocenę przebiegu realizacji Indywidualnych Programów Integracji.

W 2022 roku realizowano 3 Indywidualne Programy Integracji, w tym 1 na rzecz rodziny z małoletnimi dziećmi. Środki na realizację Indywidualnych Programów Integracji przekazywane są ze środków Finansowych Wojewody Mazowieckiego.

Punkt Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego działający w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie udzielił w roku 2022 pomocy i wsparcia w ramach Poradnictwa Rodzinnego 221 osobom, w tym 168 osób skorzystało z poradnictwa rodzinnego, socjalnego – 72 osoby, pedagogicznego - 47 i prawnego (w zakresie Prawa Rodzinnego) - 39.

Najczęściej zgłaszane problemy dotyczyły:

- sytuacji mieszkaniowej (złe warunki mieszkaniowe, bezdomność, eksmisja) – 37 osób,
- braku środków na utrzymanie (brak dochodu lub nie radzenie sobie z rosnącymi kosztami utrzymania) – 31 osób,
- braku zatrudnienia (również spowodowanego utratą zatrudnienia) – 27 osób,
- samotności i niepełnosprawności – 29 osób,
- bezradności w obawie o przyszłość swoją i rodziny spowodowaną pandemią i sytuacją wojenną w Ukrainie – 42 osoby,
- obaw związanych z inflacją (braku wsparcia finansowego przy rosnących kosztach utrzymania) – 29 osób,
- dostępności do zgromadzenia opału na zimę – 32 osoby.

Inne zgłaszane sprawy to te, które powtarzają się co roku i dotyczą:

- konfliktów w rodzinie (również spowodowanych uzależnieniem) – 46 osób,
- przemocy w rodzinie – opieką objęto 28 osób (w tym 24 kobiet i 4 mężczyzn),
- brakiem alimentów na dzieci – 18 osób,
- braku kontaktu z dzieckiem jednego z rodziców (po rozstaniu rodziców dzieci) – 14 osób,
- bezradnością w sprawach opiekuńczych i wychowawczych (również spowodowanych niepełnosprawnością (fizyczną lub umysłową) rodzica – 34 osoby,
- stratą bliskiej osoby – 18 osób.

Coraz częściej osoby zgłaszające się do Poradnictwa informują o:

- uzależnieniu swoich dzieci od gier internetowych – 26 osób,
- o przemocy rówieśniczej wśród młodzieży – 12 osób.

Ze względu na występującą przemoc w rodzinie i potrzebę objęcia sprawców przemocy domowej programem terapeutyczno-korekcyjnym jako elementem systemu oddziaływań ukierunkowanych na zmianę zachowań osób stosujących przemoc w rodzinie został opracowany Powiatowy Program Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie na lata 2022-2025. Program będzie realizowany poza siedzibą Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie przez podmiot wyłoniony w wyniku otwartego konkursu ofert dla 8 osób ze środków własnych i dofinansowania ze środków Wojewody Mazowieckiego. Problemy do Poradnictwa były zgłaszane przez osoby indywidualne, Wydział Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Żyrardowie, Centrum Usług Społecznych w Żyrardowie, Ośrodki Pomocy Społecznej, pedagogów szkolnych, Żyrardowską Spółdzielnię Mieszkaniową, opiekunki Polskiego Czerwonego Krzyża i Kuratorów Sądowych Sądu Rejonowego w Żyrardowie.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby osób korzystających z indywidualnego programu integracji cudzoziemców, liczby rodzin i dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, kwoty świadczeń ze względu na typ rodziny, w której umieszczono dziecko w pieczy zastępczej, kwoty świadczeń dodatku zadaniowego w różnych typach pieczy zastępczej, strukturę liczby osób usamodzielnionych w rozbiciu na pełnoletnie osoby opuszczające rodziny zastępcze, pełnoletnie osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze, pełnoletnie osoby opuszczające instytucje, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, kwotę świadczeń na usamodzielnienie.

Liczba osób korzystających z indywidualnego programu integracji cudzoziemców w województwie

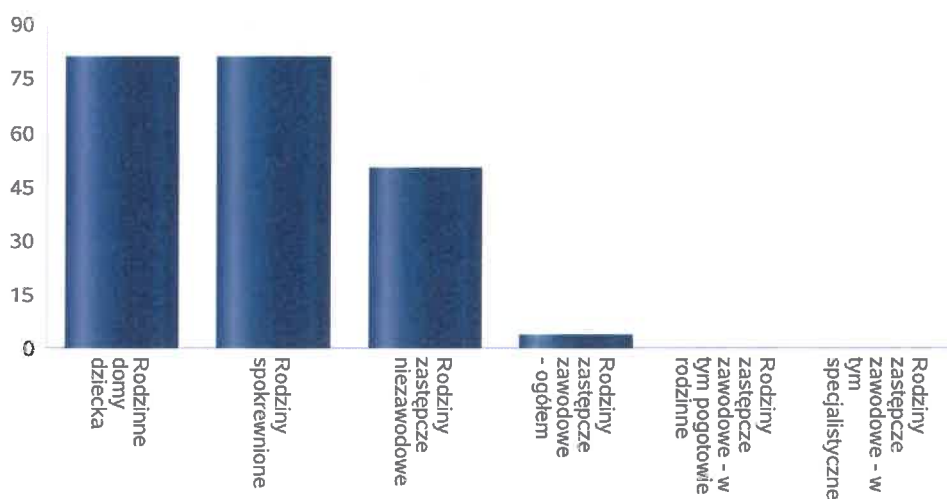
	Liczba osób					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
mazowieckie	85	92	73	45	87	264
Powiat żyrardowski	8	7	0	0	7	7

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach, rodzinach spokrewnionych z dzieckiem, w rodzinach zastępczych niezawodowych, zastępczych zawodowych, w tym rodzinach zastępczych specjalistycznych, rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego

Forma pieczy:	Liczba dzieci
Rodzinne domy dziecka	81
Rodziny spokrewnione	81
Rodziny zastępcze niezawodowe	50
Rodziny zastępcze zawodowe - ogółem	4
Rodziny zastępcze zawodowe - w tym pogotowie rodzinne	0
Rodziny zastępcze zawodowe - w tym specjalistyczne	0

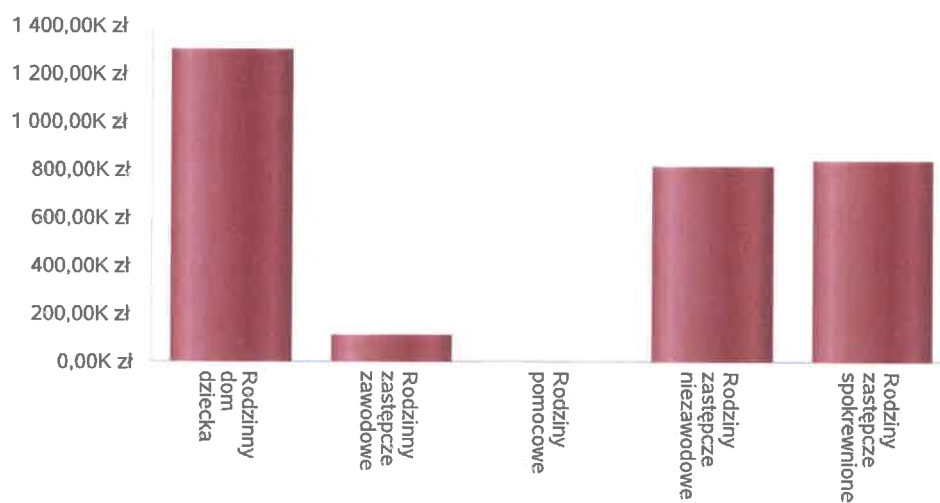
Liczba dzieci

Kwoty świadczeń ze względu na typ rodziny, w której umieszczono dziecko

Rodzaj świadczenia	Rodzinny dom dziecka	Rodzinny zastępcze zawodowe	Rodziny pomocowe	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze spokrewnione
Wydatki na świadczenia dla rodzin zastępczych lub osób prowadzących rodzinny dom dziecka	1 307 188,00 zł	113 497,00 zł	2 594,00 zł	815 239,00 zł	842 824,00 zł

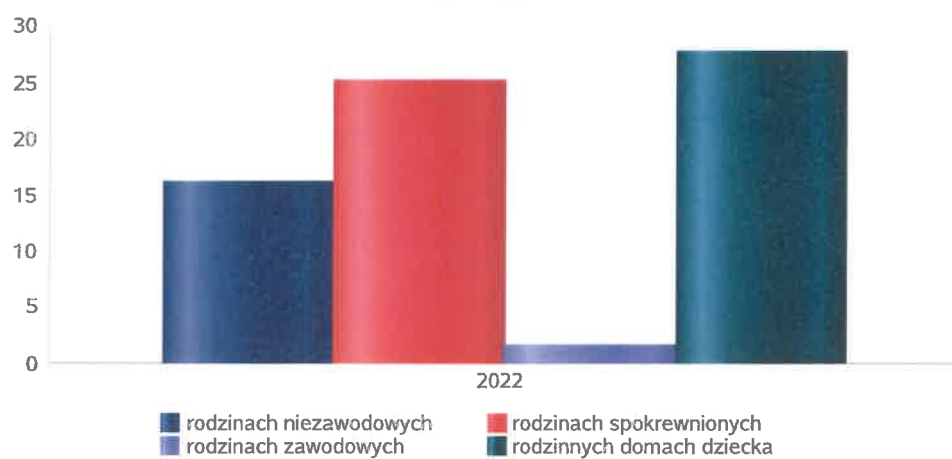
Kwoty świadczeń

Średniomiesięczna liczba dzieci umieszczonych w różnych typach pieczy zastępczej uprawnionych do otrzymywania dodatku wychowawczego

Forma pieczy w	Liczba dzieci
rodzinach niezawodowych	16
rodzinach spokrewnionych	25
rodzinach zawodowych	2
rodzinnych domach dziecka	28

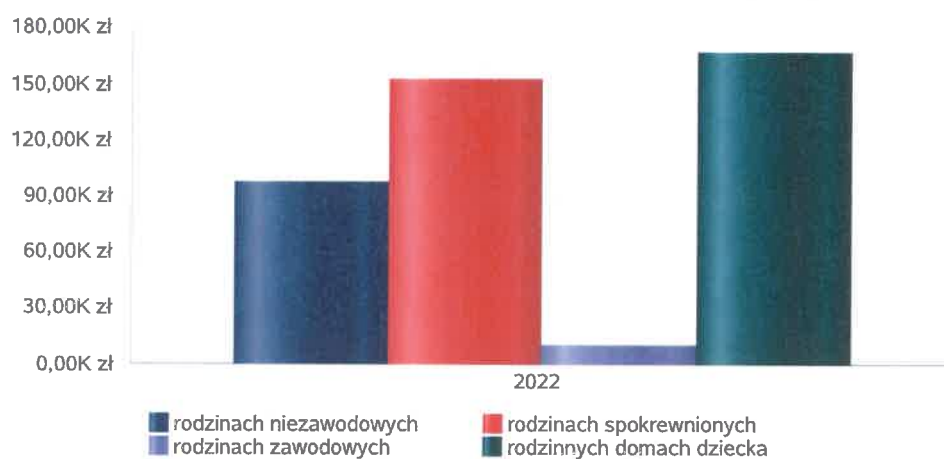
Liczba dzieci

Kwoty świadczeń dodatku wychowawczego w różnych typach pieczy zastępczej

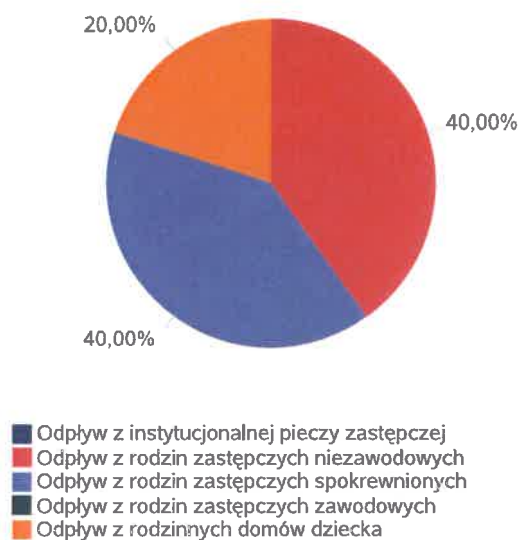
Forma pieczy w	Wydatki narastająco od początku roku
rodzinach spokrewnionych	152 403,00 zł
rodzinach niezawodowych	97 129,00 zł
rodzinach zawodowych	10 000,00 zł
rodzinnych domach dziecka	166 742,00 zł

Wydatki

Liczba osób usamodzielnionych w rozbiciu na pełnoletnie osoby opuszczające rodziny zastępcze, pełnoletnie osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze

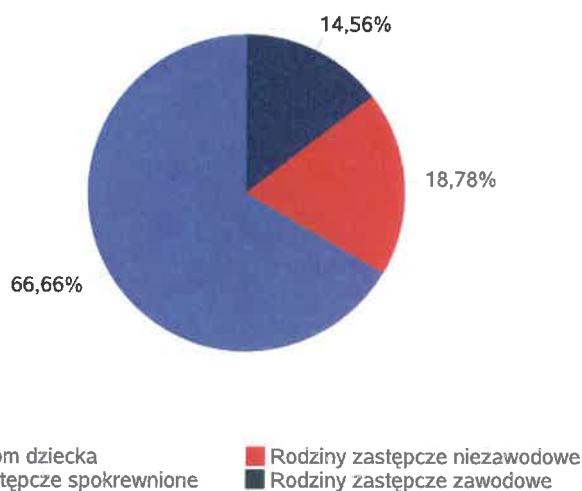
Grupa	Odpyływ z instytucjonalnej pieczy zastępczej	Odpyływ z rodzin zastępczych niezawodowych	Odpyływ z rodzin zastępczych spokrewnionych	Odpyływ z rodzin zastępczych zawodowych	Odpyływ z rodzinnych domów dziecka
Dzieci powyżej 18 roku życia	0	6	6	0	3

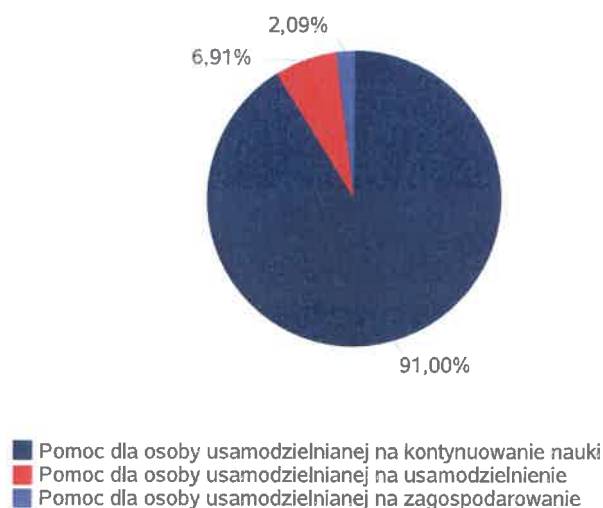
Kwota w złotych ogółem świadczeń na usamodzielnienia w rozbiu na pełnoletnie osoby opuszczające rodziny zastępcze, pełnoletnie osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze

Rodzaj usamodzielnienia	Rodzinny dom dziecka	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze zawodowe
Pomoc dla osoby usamodzielnianej na kontynuowanie nauki	24 789,00 zł	24 137,00 zł	106 025,00 zł	0,00 zł
Pomoc dla osoby usamodzielnianej na usamodzielnienie	0,00 zł	7 839,00 zł	3 921,00 zł	0,00 zł
Pomoc dla osoby usamodzielnianej na zagospodarowanie	0,00 zł	0,00 zł	3 564,00 zł	0,00 zł

Procentowy udział wydatków wg rodzaju placówki

Procentowy udział wydatków wg rodzaju usamodzielnienia

**Dane o osobach korzystających z pomocy i wsparcia
POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR
wypełniają wyłącznie powiaty i miasta na prawach powiatu
w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY				
PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE				
Liczba osób korzystających z usług	1	0	0	8
USAMODZIELNIENIE				
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE INSTYTUCJE, O KTÓRYCH MOWA W ART. 88 UST.1 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	2	1	0	2
Kwota świadczeń w złotych	3	5 289	0	23 546
W TYM: (od poz. 4 do poz. 9)				
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE				
Liczba osób	4	0	0	2
Kwota świadczeń w złotych	5	0	0	11 222
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI				
Liczba osób	6	1	0	2
Kwota świadczeń w złotych	7	5 289	0	1 102
POMOC NA ZAGOSPODAROWANIE W FORMIE RZECZOWEJ				
Liczba osób	8	0	0	2
Kwota świadczeń w złotych	9	0	0	11 222
REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH				
Ogólna kwota dofinansowania (PFRON, środki własne powiatu)	10	2 079 754	2 362 988	2 554 737
POMOC NA LIKWIDACJĘ BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, TECHNICZNYCH I W KOMUNIKOWANIU SIĘ				
Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	11	93	43	43
Wartość dofinansowania w złotych	12	343 985	242 833	211 000
TURNUSY REHABILITACYJNE				
Liczba osób, które uzyskały pomoc	13	214	340	300
Wartość dofinansowania w złotych	14	237 734	415 867	400 000
ZAOPATRZENIE W PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE, ŚRODKI POMOCNICZE I SPRZĘT REHABILITACYJNY				
Liczba osób, które uzyskały pomoc	15	340	311	330
Wartość dofinansowania w złotych	16	454 486	465 772	510 403
PROGRAM "AKTYWNY SAMORZĄD"				
Liczba świadczeń	17	68	72	80
Wartość dofinansowania w złotych	18	364 843	358 743	416 300
Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających z form wsparcia pomocy społecznej ogółem	19	55	60	70
DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI				
Liczba dofinansowanych imprez	20	7	10	9
Liczba niepełnosprawnych uczestników	21	159	237	267
Wartość dofinansowania ogółem w złotych	22	34 998	49 619	44 400
DOFINANSOWANIE USŁUG TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO LUB TŁUMACZA - PRZEWODNIKA				
Wartość dofinansowania w złotych	23	0	0	0

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

W roku oceny w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie przy ul. 1 Maja 60 działał Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Przepięstwem w ramach współpracy z Fundacją Instytut Rozwoju Sportu i Edukacji w Warszawie. Punkt działał w ramach pozyskanych przez Fundację środków finansowych z Funduszu Sprawiedliwosci. Od poczętku swojej działalności zarejestrowano ponad 100 osób, które sę pokrzywdzeni różnego rodzaju przepięstwami m.in. oszustwa finansowe, pobicie i wojna. Została udzielona pomoc każdemu pokrzywdzonemu bez względu na to jakim przepięstwem został pokrzywdzony tj:

- przemocą domową,
- gwałtem,
- pobiciem,
- lichwą,
- wypadkiem drogowym,
- stalkingiem
- i inne.

Niema rejonizacji tzn. każdy pokrzywdzony może zgłosić się o pomoc na terenie każdego powiatu w całym kraju. Pomoc może uzyskać nie tylko sama osoba pokrzywdzona ale też jego najbliżsi oraz świadkowie. W ramach pomocy organizowana jest przede wszystkim pomoc prawna, wsparcie psychologa i tłumacza w tym również pomoc tłumacza migowego. Osoby pokrzywdzone mogą też liczyć na wsparcie finansowe w tym :

- częściowy zwrot za leki nierefundowane i wyroby medyczne (jeżeli przyjmowanie danych leków wynika bezpośrednio z przepięstwa),
- czasowego zakwaterowania,
- szkoleń, kursów zawodowych,
- zakupu odzieży, obuwia, środków czystości,
- dopłaty do czynszu, gazu, prądu.

Pomoc pokrzywdzonym przepięstwem jest zawsze dostosowana do indywidualnych potrzeb danej osoby.

W ramach bezpłatnej usługi działa również Punkt Informacyjno-Doradczy dla migrantów z Ukrainy. Punkt działa w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie od 7.03.2022 zajmuje się obsługą bezpośrednią osób przybyłych z Ukrainy, ich rodzin. Dziennie punkt przyjmuje od 5 do 15 osób potrzebujących porad i informacji. W przeliczeniu miesięcznym udzielono 160-200 porad i konsultacji na wszystkich etapach drogi migracyjnej. Od poczętku pracy punktu udzielono ponad 2 200 porad i konsultacji indywidualnych i rodzinnych. Regularnie odbywają się każdego tygodnia spotkania wspierające grupy 50+ oraz każde dwa tygodnie spotkania grupy adaptacji psychologicznej.

W okresie 1 stycznia 2022 roku do 31 maja 2022 roku był wypłacany dodatek wychowawczy dla 85 rodzin co stanowi 895 wypłaconych świadczeń. Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie zasiłku wychowawczego wyniosła 426 274,00 zł oraz w związku z toczą się wojną na Ukrainie w ramach dotacji państwowej został utworzony Fundusz Pomocy Ukrainie z którego zostały wypłacone świadczenia na dzieci przebywające w piecz zastępczej na kwotę 8085,00 zł.

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna świadczona przez placówki pomocy społecznej. W powiecie żyrardowskim prowadzą działalność następujące instytucje pomocy społecznej:

1.Trzy Domy Pomocy Społecznej, posiadające warunki umożliwiające świadczenia usług na poziomie obowiązującego standardu, w tym :

- dla osób somatycznie chorych - Dom Pomocy Społecznej przy ul. Limanowskiego 32B , 96-300 Żyrardów z liczbą miejsc 68 ,
- dla osób w podeszłym wieku - Dom Pomocy Społecznej przy ul. Sosabowskiego 23, 96-300 Żyrardów z liczbą miejsc 80,

- dla osób psychicznie chorych - Dom Pomocy społecznej w Hamerni, 96-325 Radziejowice z liczbą miejsc 73.

Łącznie w Powiecie Żyrardowskim jest 221 miejsc w Domach Pomocy Społecznej. Domy pomocy świadczą zakres w/w usług poprzez zabezpieczenie potrzeb bytowych, pielęgnacyjnych, opiekuńczych, wspomagających, a także potrzeb wyższego rzędu. Wobec osób dysfunkcyjnych, w stanach wymagających zwiększonego zakresu pielęgnacji, pozostających w łóżku i niezdolnych do pełnej komunikacji werbalnej serwowane są wzmożone czynności o charakterze opiekuńczym uwzględniające te dysfunkcje. Kryterium pracy z osobami zamieszkującymi w domu stanowią potrzeby. Zaspokojenie ich daje każdej osobie poczucie bezpieczeństwa w każdym stanie. Przed umieszczeniem, jeśli to możliwe, odwiedzane jest środowisko przyszłych rezydentów, aby poznać ich oczekiwania i powody zainteresowania domem, aby przedstawić jak funkcjonuje standard usług i jak przebiega typowy dzień. Ta forma łagodzi stres związany ze zmianą w życiu, zarówno osoby jak i jej bliskich.

2. Warsztat Terapii Zajęciowej jest prowadzony przez MUSI NOVUM sp. z o.o. mieści się przy ul. 1 Maja 43 A w Żyrardowie. Zajęcia skierowane są do osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które mają w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności wskazanie do uczestnictwa w Warsztatach.

Warsztaty Terapii Zajęciowej obejmują rehabilitację społeczną, psychiczną i ruchową 40 osób niepełnosprawnych w ośmiu grupach terapeutycznych pod kierunkiem terapeutów zajęciowych. Realizują one programy tematyczne wynikające z profilu niżej wymienionych pracowników:

- grupa rękodzieła artystycznego,
- grupa komputerowa,
- grupa dziewiarska,
- grupa odzieżowa,
- grupa techniczna,
- 3 grupy szkoły życia.

Każda grupa obejmuje opieką 5 osób o zróżnicowanych możliwościach psychofizycznych, zróżnicowanym poziomie rozwoju umysłowego, zainteresowaniach oraz umiejętnościach. Wśród uczestników warsztatów jest 24 osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności i 16 osób o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności – w tym choroby współistniejące z podstawowymi jednostkami – zaburzenie mowy, otyłość, wady postawy, arytmia serca, infantylnizm, upośledzenie umysłowe w różnym stopniu. Podopieczny Warsztatów uczestniczy w zajęciach zgodnie z indywidualnym programem rehabilitacji i terapii. Koszty funkcjonowania Warsztatu Terapii Zajęciowej pokrywane są ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 90 %, natomiast pozostałe co najmniej 10 % pochodzi ze środków samorządu powiatowego.

W 2022 r. na działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej zostały przekazane środki w łącznej wysokości 1 150 934,00 zł w tym:

- 1035 840,00 zł – to środki PFRON,
- 115 094,00zł – to środki własne Powiatu Żyrardowskiego.

Warsztaty Terapii Zajęciowej wydatkowały na swą działalność w 2022 r. całą przekazaną kwotę, zarówno ze środków PFRON, jak również środków własnych Powiatu. Z uwagi na prawne zobowiązania 16 maja 2022 r. Powiat Żyrardowski zawarł porozumienie z Miastem Skierniewice, co umożliwiło mieszkańcowi naszego powiatu kontynuować uczestnictwo w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Skierniewicach. Kwota ze środków własnych powiatu żyrardowskiego wydatkowana na ten cel wyniosła 1 811,80 zł

3. Środowiskowy Dom Samopomocy w Żyrardowie prowadzony jest przez Stowarzyszenie „Równych Szans” jest domem typu B dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, jest ośrodkiem dziennego pobytu z liczbą miejsc 25. Placówka ta zapewnia pobyt dzienny, udział w specjalistycznych zajęciach terapeutycznych oraz zaspokojenie ich niezbędnych potrzeb społecznych, socjalnych oraz zdrowotnych. Umożliwia uczestnikom w miarę samodzielną egzystencję i integrację społeczną. W 2022 r. Powiat Żyrardowski otrzymał dotację Wojewody Mazowieckiego w wysokości 656 288,84 zł, w tym:

- 592490,00 zł na działalność bieżącą,
- 63 798,84 zł z środków ustawy „Za życiem”.

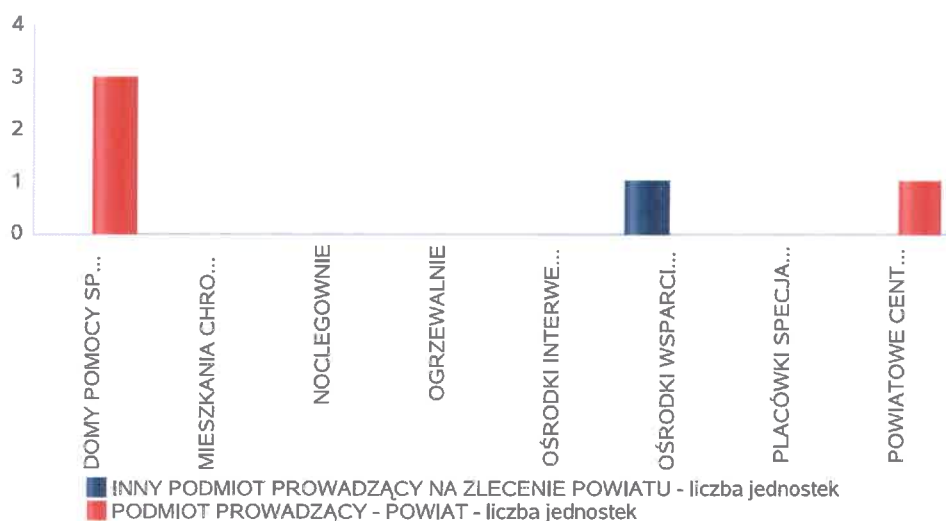
W 2022 r. udało się pozyskać lokal po Centrum Usług Społecznych w Żyrardowie. Powyższy lokal przylega do obecnie zajmowanych przez Środowiskowy Dom Samopomocy pomieszczeń. Złożony został wniosek o powiększenie liczby uczestników o dodatkowe 5 osób ze spektrum autyzmu. Pozyskane lokale pozwolą na polepszenie warunków działania placówki, wymagają one jednak remontu i przystosowania zgodnie z potrzebami prowadzonych w placówce działań.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby placówek w podziale na typ i instytucje prowadzącą, liczby miejsc i liczby osób korzystających z placówek, wskaźnik nasycenia usługami w postaci domów pomocy społecznej, środowiskowych domów samopomocy, mieszkań chronionych.

Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym w podziale na instytucję prowadzącą

Jednostka	INNY PODMIOT PROWADZĄCY NA ZLECENIE POWIATU - liczba jednostek	PODMIOT PROWADZĄCY - POWIAT - liczba jednostek
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	0	3
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓŁEM	0	0
NOCLEGOWNIE	0	0
OGRZEWALNIE	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM	0	0
OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	1	0
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA OGÓŁEM	0	0
POWIATOWE CENTRA POMOCY RODZINIE		1

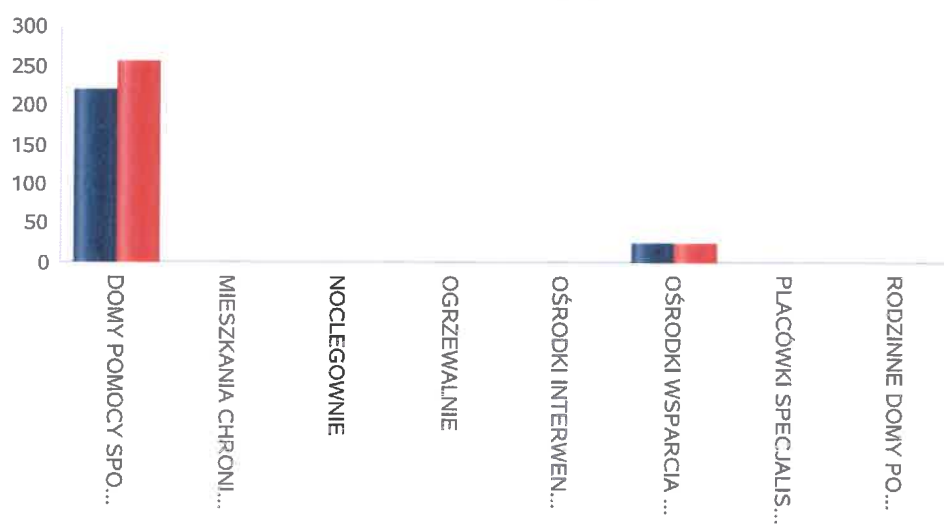
Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

Rodzaj placówki	liczba miejsc	liczba osób korzystających
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	221	258
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓŁEM	0	0
NOCLEGOWNIE	0	0
OGRZEWALNIE	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM		0
OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	25	25
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA OGÓŁEM		0
RODZINNE DOMY POMOCY	0	0

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

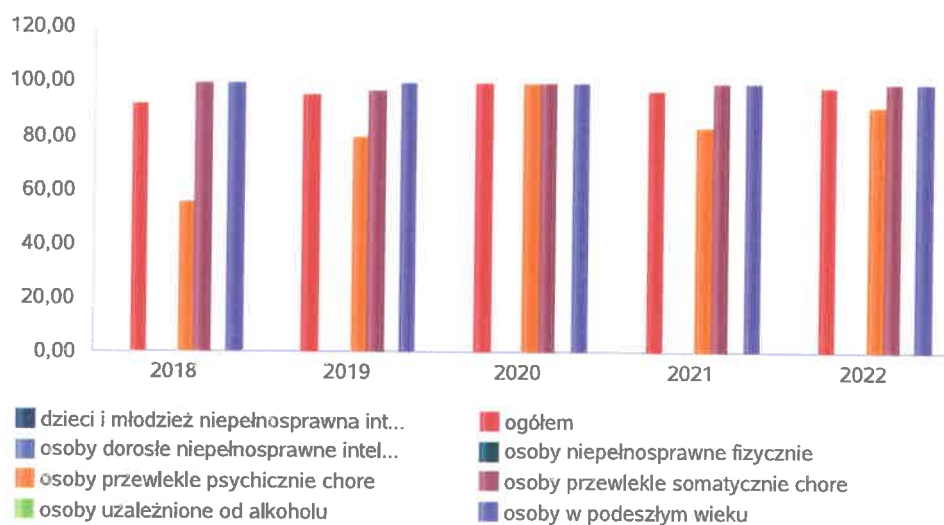

Nasycenie usługami w DPS

Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób umieszczonych w DPS pomnożony przez 100 do sumy liczby osób umieszczonych w DPS i liczby oczekujących

Grupa osób	Wskaźnik nasycenia usługami w DPS-ach wyrażony w %				
	2018	2019	2020	2021	2022
ogółem	92,16	95,59	100,00	96,55	98,44
osoby w podeszłym wieku	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
osoby przewlekłe somatycznie chore	100,00	96,77	100,00	100,00	100,00
osoby przewlekłe psychicznie chore	55,56	80,00	100,00	83,33	90,91
osoby dorosłe niepełnosprawne intelektualnie					
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie					
osoby niepełnosprawne fizycznie					
osoby uzależnione od alkoholu					

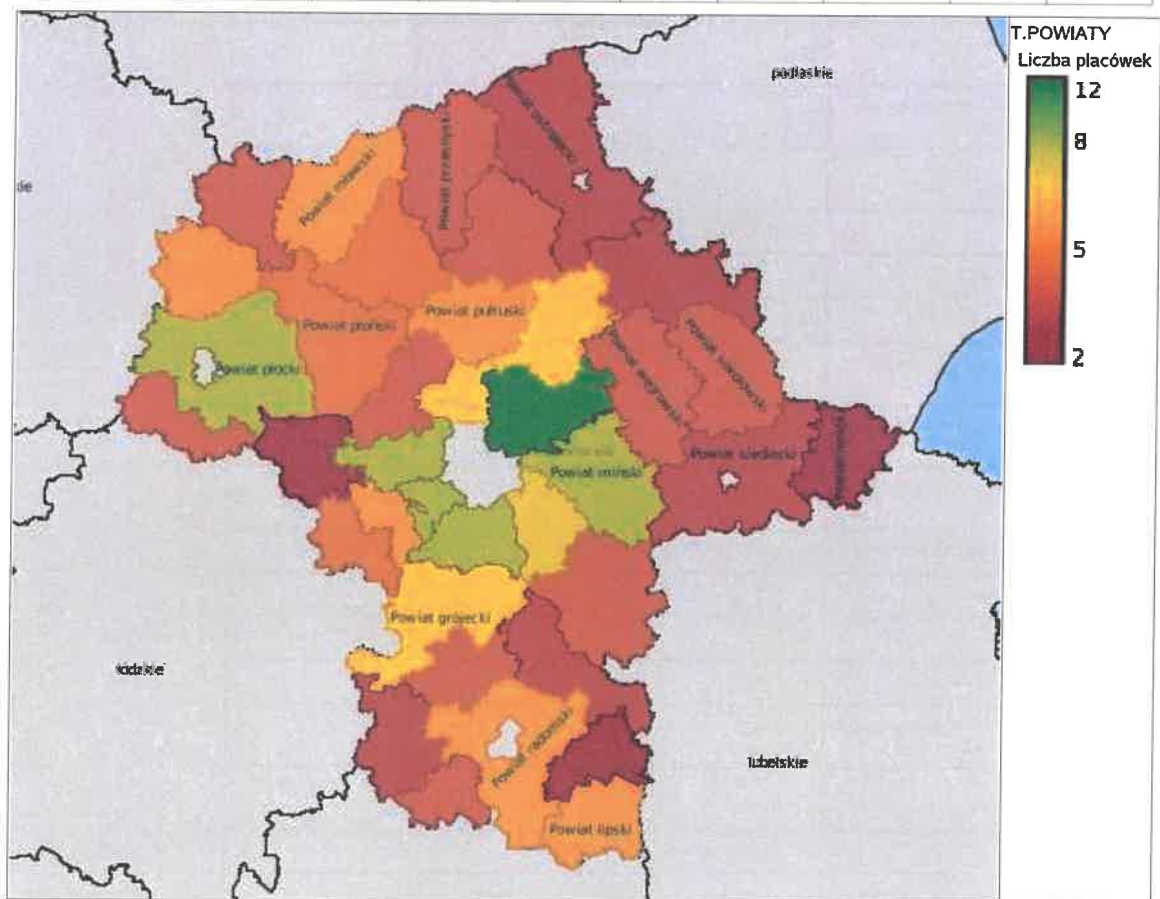
Nasycenie usługami w DPS-ach

Rozmieszczenie jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu ponadgminnym

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. CHRO- NIONE OG.	NOCLE- GOWNIE	OGRZE- - WALNIE	OŚR. INTER- WENCJI KRYZYS. OG.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	PLAC. SPEC. PORAD.	POWIAT. CENTRA POM. RODZ.
Powiat białobrzeski	4	1	0	0	0	0	1	1	1
Powiat ciechanowski	5	2	0	0	0	0	1	1	1
Powiat garwoliński	4	1	0	0	0	0	1	1	1
Powiat gostyniński	4	1	0	0	0	0	1	1	1
Powiat grodziski (mazowieckie)	6	2	1	0	0	0	1	1	1
Powiat grójecki	7	4	0	0	0	0	1	1	1
Powiat kozienicki	3	1	0	0	0	0	0	1	1
Powiat legionowski	7	1	2	0	0	0	2	1	1
Powiat lipski	6	1	0	0	0	0	3	1	1
Powiat makowski	4	1	0	0	0	0	1	1	1
Powiat miński	9	3	0	0	0	1	3	1	1
Powiat mławski	6	1	0	0	0	1	2	1	1
Powiat nowodworski (mazowieckie)	4	1	0	0	0	0	1	1	1
Powiat ostrowski (mazowieckie)	3	0	1	0	0	0	0	1	1
Powiat ostrołęcki	3	0	0	0	0	0	1	1	1
Powiat otwocki	8	4	0	0	0	1	1	1	1
Powiat piaseczyński	9	4	1	0	0	1	1	1	1
Powiat pruszkowski	9	3	0	0	0	1	3	1	1
Powiat przasnyski	4	2	0	0	0	0	0	1	1
Powiat przysuski	3	0	0	0	0	0	1	1	1
Powiat pułtuski	6	3	0	0	0	0	2	0	1
Powiat płocki	9	6	0	0	0	0	1	1	1
Powiat płoński	5	1	0	0	0	0	2	1	1
Powiat radomski	6	3	0	0	0	0	1	1	1
Powiat siedlecki	3	1	0	0	0	0	0	1	1

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPÓŁ.	MIESZK. CHRO- NIONE OG.	NOCLE - GÓWNI	OGRZE - WALNIE	OŚR. INTER - WENCJI KRYZYS. OG.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	PLAC. SPEC. PORAD.	POWIAT. CENTRA POM. RODZ.
Powiat sierpecki	6	1	1	0	0	1	1	1	1
Powiat sochaczewski	2	1	0	0	0	0	0	0	1
Powiat sokołowski	4	2	0	0	0	0	0	1	1
Powiat szydłowiecki	4	1	1	0	0	1	0	0	1
Powiat warszawski zachodni	9	2	2	0	0	0	3	1	1
Powiat wołomiński	12	2	1	0	0	1	6	1	1
Powiat wyszkowski	7	3	0	0	0	1	1	1	1
Powiat węgrowski	4	0	0	0	0	1	1	1	1
Powiat zwoleński	2	1	0	0	0	0	0	0	1
Powiat łosicki	2	0	0	0	0	0	0	1	1
Powiat żuromiński	4	1	0	0	0	0	1	1	1
Powiat żyrardowski	5	3	0	0	0	0	1	0	1

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	25	25	30
Liczba osób korzystających	2	25	25	30
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	0	5	5
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	7	8	8
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	6	613 100	676 289	633 428
W TYM (z wierszy 1-6, dotyczy wierszy 7-27):				
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	7	25	25	30
Liczba osób korzystających	8	25	25	30
Liczba osób umieszczonych	9	0	4	5
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	10	0	5	5
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	7	8	8
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	12	613 100	676 289	633 428
DZIENNE DOMY POMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	0	0	0
Liczba osób korzystających	14	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	15	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	17	0	0	0
KLUBY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	18	0	0	0
Liczba osób korzystających	19	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	20	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	0	0	0
SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH I SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	25	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	26	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	27	0	0	0
OGRZEWALNIE				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
Liczba miejsc w placówkach ogółem	28	0	0	0
Liczba osób korzystających	29	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	30	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	31	0	0	0
NOCLEGOWNIE				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	32	0	0	0
Liczba osób korzystających	33	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	34	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	35	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	36	0	0	0

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	221	221	221
Liczba osób korzystających	2	195	258	258
Liczba osób umieszczonych	3	56	63	55
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	2	1	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	3	5	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	144	143	151
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	7	11 283 031	12 569 589	13 425 853
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	8	0	0	0
Liczba osób korzystających	9	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	10	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	12	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	13	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM (powiatowe)				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	14	0	0	0
Liczba osób korzystających	15	0	0	0
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA (powiatowe)				
Liczba osób korzystających	16	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	18	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	19	0	0	0
Liczba osób korzystających	20	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	0	0	0
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	8	8
Liczba osób korzystających	24	0	8	8
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	0	4	4
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	0	365 200	566 400
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	27	0	8	8
Liczba osób korzystających	28	0	8	8
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	29	0	4	4
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	30	0	365 200	566 400
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	31	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	32	X	X	X
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	33	40	40	40
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	34	12	12	12
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	35	964 267	1 150 934	1 230 934
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	36	0	0	0

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
Spółdzielnie socjalne dla których JST jest założycielem lub członkiem	Liczba spółdzielni socjalnych	1	0	0	0
	Liczba osób zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych (ogółem wg stanu na 31 grudnia danego roku)	2	0	0	0
	W tym, z wiersza powyżej, liczba osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o spółdzielniach socjalnych, zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	0	0	0
	Liczba organizacji pozarządowych w obszarze włączenia społecznego działających na terenie JST	4	0	0	0

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Na dzień 31 grudnia 2022 roku stan zatrudnienia w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie wynosił 31 osób, w przeliczeniu na etaty wynosi 25 etatów. Etaty są podzielone na :

- pracowników biurowych którzy zajmowali 17,75 etatów, na których zatrudnionych było 22 osoby,
- koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej – którzy zajmowali 7,25 etatów, na których zatrudnionych było 9 osób. Jedna osoba przebywała na urlopie macierzyńskim. W porównaniu do 2021 roku stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia jest większy o 2,13 etatu.

Z tytułu umów cywilnoprawnych w 2022 r. były zatrudnione 23 osoby, w tym:

- 7 prowadzących rodzinny dom dziecka,
- 1 rodzina zastępcza zawodowa,
- 9 osób do pomocy w rodzinnych domach dziecka,
- 1 osoba do pełnienia funkcji rodziny pomocowej na czas nieobecności prowadzącego rodzinny dom dziecka,
- 1 osoba do prowadzenia Powiatowego Punktu Informacyjno – Doradczego dla Uchodźców,
- 2 osoby do wykonania czynności związanych z prowadzeniem szkolenia PRIDE dla rodzin zastępczych,
- 1 osoba do prowadzenia warsztatów z Makramy dla młodzieży i dorosłych dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka,
- 1 osoba do pełnienia funkcji inspektora nadzoru budowlanego w celu realizacji zadania, finansowanego ze środków PFRON, dotyczącego likwidacji barier architektonicznych dla indywidualnych osób niepełnosprawnych. W porównaniu z rokiem ubiegłym, kiedy na podstawie umów cywilnoprawnych było zatrudnionych 15 osób, w 2021 r. został zanotowany wzrost tego typu zatrudnienia.

W roku sprawozdawczym pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie podnosili swoje kwalifikacje w niżej wymienionych szkoleniach, kursach oraz poprzez udział w konferencjach:

- szkolenie „Nowy model współpracy instytucji zatrudnienia socjalnego”,
- szkolenie „Czym jest Autyzm, Spektrum Autyzmu – omówienie objawów; Wskazówki diagnostyczne”,
- konferencja „Dziecko doświadczające traumy”,
- szkolenie PRIDE Zawodowa Piecza Zastępcza „Dziecko w zawodowej pieczy zastępczej”,
- szkolenie „Korekta ustawy zw, Nowy Ład. Naliczanie wynagrodzeń pracowników od lipca 2022r.”
- szkolenie „Trening umiejętności społecznych”,
- kurs „Terapia ręki”,
- szkolenie „Zadania sądów, kuratorów sądowych oraz jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej wynikające z treści art. 109 par. 4 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego”,
- szkolenie „Kodeks pracy - duże zmiany 2022 r. w zatrudnieniu, warunkach pracy i świadczeniach pracowniczych. Rozszerzenia i ograniczenia,
- zakończenie studiów podyplomowych „Negocjacje i mediacje”,
- szkolenie „Opłata za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Ustalanie, umarzanie oraz rozkładanie na raty. Procedura i wydawanie decyzji”,
- szkolenie „Kodeks postępowania administracyjnego dla początkujących z uwzględnieniem najnowszych zmian wynikających z ustawy o doręczeniach elektronicznych”,
- szkolenie „Bezpieczeństwo osobiste pracownika podczas wykonywania obowiązków służbowych w tym w sytuacjach kryzysowych”,
- konferencja: „FASD i emocje”,
- konferencja „Dziecko pokrzywdzone przestępstwem”,
- konferencja „Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w internecie”,
- konferencja „Wokół systemu pomocy dzieciom z FASD – potrzeby, zasoby i wyzwania”,
- konferencja „Doświadczenie traum i ich wpływ na zdrowie psychiczne”,
- szkolenie „Podróże służbowe w sektorze finansów publicznych – zmiany w rozliczeniu kosztów”,
- szkolenie „Jak koordynator może wspierać RZ w kontaktach z rodzicami biologicznymi”,
- szkolenie „Symptomy wykorzystania seksualnego dzieci i młodzieży”.

Z inicjatywy pracodawcy zostały zorganizowane szkolenia dla pracowników na stanowisku Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej:

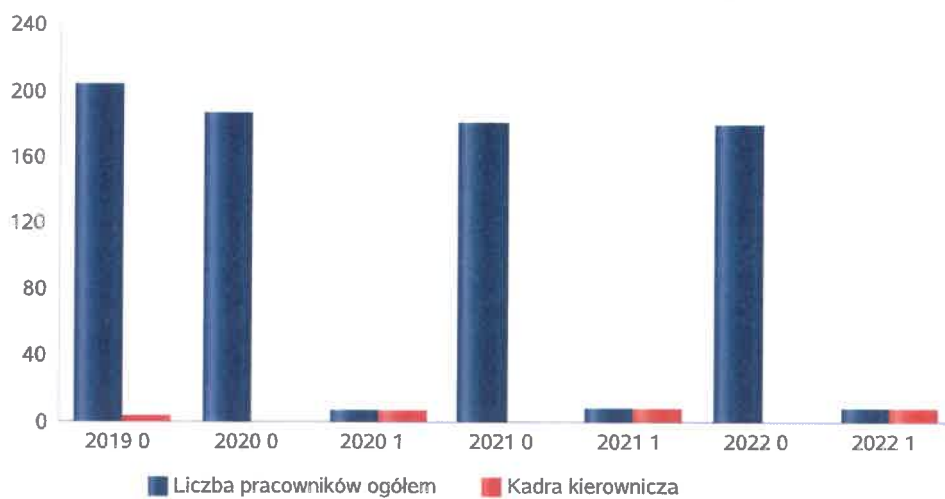
- szkolenie "Znaczenie więzi w rozwoju dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. Perspektywa dziecka, rodzica, opiekuna zastępczego i specjalisty",
- szkolenie "Współpraca na rzecz dziecka- zadania, narzędzia, dobre praktyki".

Poniżej prezentujemy w formie graficznej szczegółowe dane dotyczące liczby pracowników jednostki w tym: kadry kierowniczej, pracowników socjalnych, wskaźnika specjalizacji pracowników socjalnych, wskaźnika spełnienia zapisów ustawowych dotyczących zatrudnienia pracowników socjalnych.

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione

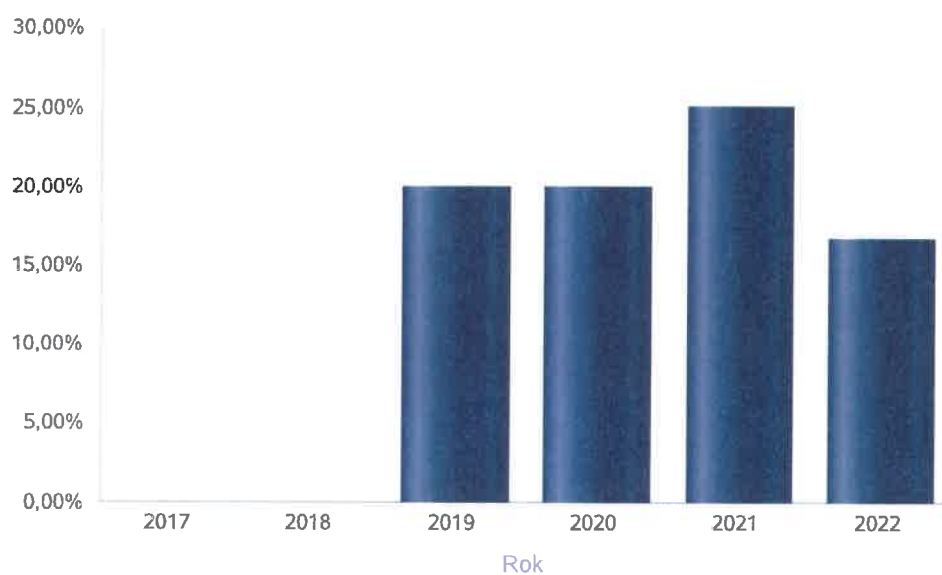
Zatrudnieni	Liczba osób			
	2019	2020	2021	2022
Ogółem we wszystkich rodzajach placówek	200	187	181	180
Kierownicy, dyrektorzy, zastępcy	4	7	8	8

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej

Rok	Wskaźnik
2017	0,00%
2018	0,00%
2019	20,00%
2020	20,00%
2021	25,00%
2022	16,67%

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

Z tytułu umów o wolontariat oraz staży w ramach przygotowania zawodowego dla osób bezrobotnych w 2022 r. nie została podpisana żadna umowa. Ta sama sytuacja miała miejsce w 2021 roku. Na praktyki studenckie Powiatowe Centrum Rodzinie w Żyrardowie przyjął w 2022 r. dwie osoby. Odnotowano wzrost w porównaniu do roku ubiegłego, w którym to Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie przyjął jedną osobę.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej szczegółowe dane dotyczące wskaźnika zatrudnienia subsydiowanego w jednostce.

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

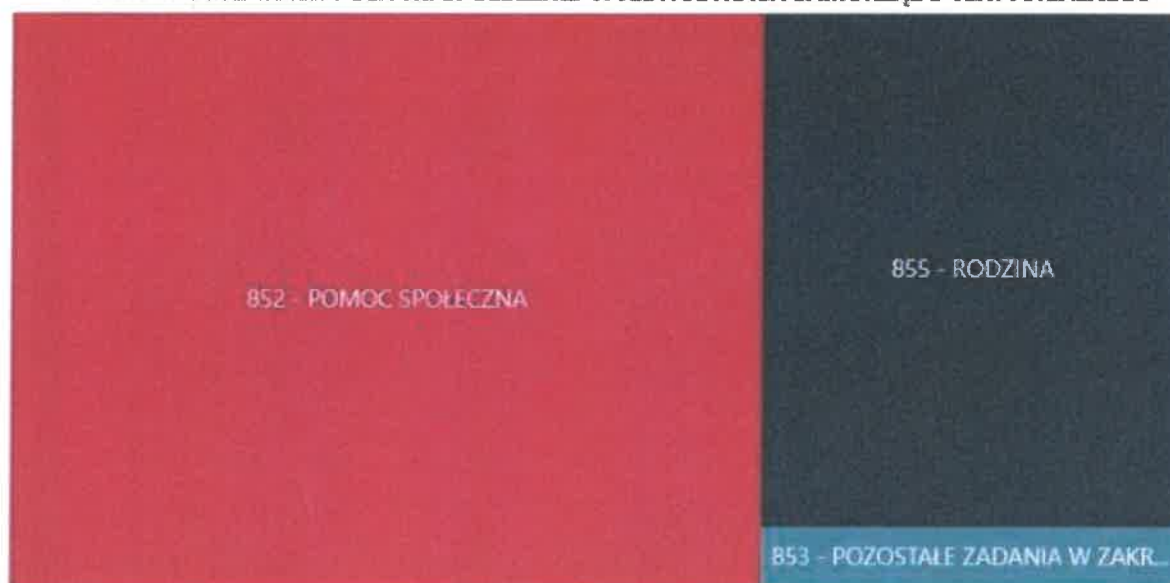
W 2022 roku w jednostce pomocy społecznej nie funkcjonował Zespołów pracy socjalnej i integracji społecznej, o których mowa w artykule 110 ustęp 3 ustawy o pomocy społecznej.

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

W powiecie żyrardowskim środki finansowe wydatkowane na zadania z zakresu polityki społecznej wyniosły w 2022 roku 23 533 306 zł. Poziom wydatków w stosunku do roku poprzedniego wzrósł o 2 333 378 zł.

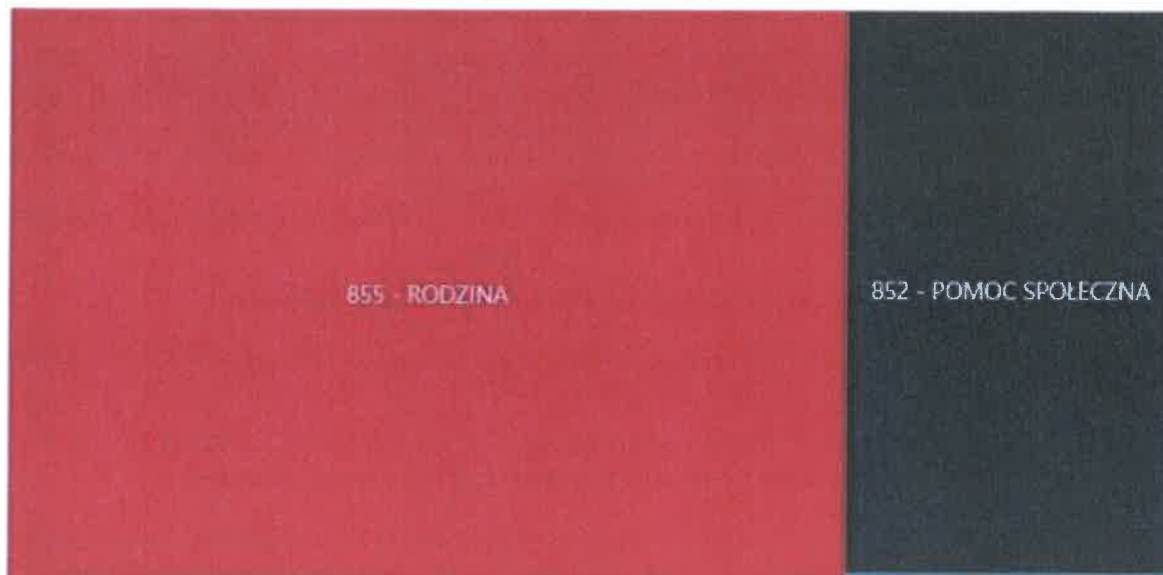
- w dziale 855 – Rodzina wydatkowano 7 543 755 zł. co stanowi 2,10 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej.
- w dziale 852 - Pomoc społeczna wydatkowano 15 084 096 zł.
- w dziale 853 pozostałe zadanie z polityki społecznej wydatkowano 906 370 zł.
- w dziale 85595 w związku z wojną na Ukrainie zostały wypłacone świadczenia na kwotę 8 085,00zł.

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTKACH SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 855 - RODZINA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 851 - OCHRONA ZDROWIA
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W OPS / PCPR

- 855 - RODZINA
- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 851 - OCHRONA ZDROWIA
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA

**ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
ZADANIA WŁASNE I ZADANIA ZLECONE - w złotych**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
OGÓŁEM				
OGÓŁEM (działy)	1	21 199 928	23 525 221	25 228 390
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	6 490 701	6 631 672	7 464 383
851 - OCHRONA ZDROWIA				
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	0	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA				
85202 - Domy pomocy społecznej	7	11 394 597	12 569 589	13 425 853
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	0	0	0
85203 - Ośrodki Wsparcia	9	613 100	676 289	633 428
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	0	0	0
85205 - Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	11	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	0	0	0
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	13	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	15	0	0	0
w tym: w budżecie OPS	16	0	0	0
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	0	0	0
w tym: w budżecie OPS	18	0	0	0
85216 - Zasiłki stałe	19	0	0	0
w tym: w budżecie OPS	20	0	0	0
85218 - Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	21	1 553 070	1 787 959	1 983 322
w tym: w budżecie PCPR	22	1 553 070	1 787 959	1 983 322
85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej	23	X	X	X
w tym: w budżecie OPS	24	X	X	X
85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	0	0	0
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	0	0	0
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	29	0	0	0
w tym: w budżecie OPS	30	0	0	0
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	40 937	25 855	19 076
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	0	25 855	19 076
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	33	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	39	0	24 404	24 404
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	0	24 404	24 404
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ				
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	98 838	116 906	107 094
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	43	571 347	752 094	627 200
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	42 900	37 370	6 400
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	42 900	34 980	0
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA				
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	49	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0
855 - RODZINA				
85501 - Świadczenie wychowawcze	53	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	0	0	0
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	0	0	0
85504 - Wspieranie rodziny	57	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	0	0	0
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	0	0	0
85516 - Dzienni opiekunowie	63	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	65	5 257 147	5 115 867	5 648 726
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	4 842 948	4 619 981	5 198 726
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	1 627 992	2 418 888	2 752 887
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	51 783	138 493	238 855
85513 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	69	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	70	0	0	0
85514 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby przebywające na urlopach wychowawczych, za osoby zatrudnione jako nianie oraz za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem	71	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	72	0	0	0
85578 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	73	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	74	0	0	0

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie w roku 2022 znalazło się w gronie 11 laureatów, wyłonionych z 45 wnioskodawców Fundację Ernst i Young. W ramach konkursu otrzymało dofinansowania na kwotę 7 000,00 zł.

Pod hasłem: Azymut Rodzina – obierz kurs na rodzinę, zostań opiekunem zastępczym, 30 maja 2022 r. rozpoczęła się kolejna edycja kampanii społecznej prowadzonej pod tym samym hasłem przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie. Przez cały okres kampanii trwała akcja informacyjna na fanpage'u Azymut Rodzina na portalu społecznościowym Facebook. Zostały też zaprojektowane nowe ulotki, plakaty i banery informacyjne. W ramach kampanii odbyły się m. in :

1 . Pierwsza Konferencja Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej Powiatu Żyrardowskiego „Azymut Rodzina. Obierz kurs na rodzinę, zastań opiekunem zastępczym”. Obyła się ona 30 maja 2022 r., czyli w dniu, kiedy w Polsce obchodzony jest Dzień Rodzicielstwa Zastępczego. Na konferencję zostali zaproszeni mieszkańcy powiatu żyrardowskiego, w tym szczególnie opiekunowie zastępczy, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, nauczyciele i pedagodzy, organizacje pozarządowe działające na rzecz dziecka, kuratorzy, policja, sędziowie, władze gminne i powiatowe.

Wśród prelegentów byli m.in.:

- Pani Magdalena Molska-Książek (Towarzystwo Nasz Dom) – opowiedziała o szkoleniu dla kandydatów na opiekunów zastępczych PRIDE oraz o ofercie Punktu Specjalistycznego Wsparcia dla Rodzin Adopcyjnych i Zastępczych Port Mazowsze,

- Pani Monika Jagodzińska (Mazowiecki Oddział Towarzystwa Przyjaciół Dzieci) – opowiedziała o wsparciu, z jakiego korzystają rodziny zastępcze na terenie powiatu żyrardowskiego w ramach projektu realizowanego przez organizację, którą reprezentuje,

- Pani Elżbieta Rowińska (Stowarzyszenie Świetlik) – opowiedziała o projektach stowarzyszenia na rzecz opiekunów zastępczych i dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej realizowanych na przestrzeni ostatnich lat przez tą lokalną organizację

- Pani Anna Żelazowska-Kosiorek (Fundacja Robinson Crusoe) – opowiedziała o projektach skierowanych do wychowanków pieczy zastępczej będących w procesie usamodzielnienia takich, jak: „Wehikuł Usamodzielnienia czy „Kontrakt Robinsona. Konferencja była okazją do wymiany doświadczeń, spotkania z przedstawicielami instytucji i organizacji pozarządowych, z którymi na co dzień współpracujemy, a także, a może przede wszystkim uhonorowania rodzin zastępczych w dniu ich święta.

2 . „Otwarte Środy” w ramach których od 14 września 2022 r. w każdą środę, od godziny 15.00 do 17.00 w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie, odbywały się dyżury podczas których, pracownicy Działu Pieczy Zastępczej i Zespołu ds. Świadczeń czekali w gotowości, aby odpowiedzieć na pytania związane z tematem pieczy zastępczej (czym jest piecza zastępcza i czemu służy, jak zostać rodziną zastępczą, jakie warunki trzeba spełniać, od czego zacząć, co to jest rodzina pomocowa i dlaczego jest tak potrzebna, czym jest program wolontariacki).

Program Wolontariacki polega na :

- pomocy w nauce,
- pomocy w opiece nad młodszymi dziećmi,
- organizacji czasu wolnego dzieci, organizacji warsztatów lub zajęć tematycznych,
- pomocy w organizacji i tworzeniu przestrzeni dla dzieci i wiele innych.

W grudniu rozpoczęły się zapisy internetowe do naszego Programu Wolontariackiego rejestracja odbywała się przez specjalnie stworzony do tego celu formularz. Zostało również zorganizowane szkolenie dla kandydatów na wolontariuszy, przeprowadzone przez trenerki PRIDE, będące jednocześnie pracownikami Powiatowego centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie.

3 . Odbyły się dwa szkolenia, pod hasłem: „Azymut dziecko. Współpraca na rzecz dzieci w pieczy zastępczej”. Zostały one przeprowadzone przez specjalistki z wieloletnim doświadczeniem w pracy z dzieckiem i rodziną z Towarzystwo Nasz Dom. Uczestnikami szkoleń byli pracownicy oświaty oraz pracownicy socjalni i asystenci rodziny z całego powiatu żyrardowskiego.

Celem obu szkoleń była poprawa jakości współpracy różnych instytucji dla dobra dzieci w pieczy zastępczej na terenie naszego powiatu. Podczas spotkań poruszono wiele tematów, dotyczących pieczy zastępczej i sytuacji dziecka w niej umieszczonego.

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

W roku 2022 w ramach współpracy z Oddziałem Mazowieckim Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Warszawie do końca listopada 2022 r. realizowany był projekt na rzecz opiekunów zastępczych, w ramach którego odbywały się indywidualne konsultacje psychologiczne dla opiekunów zastępczych, w spotkaniach grupy wsparcia, jak również w dniach od 8 września 2022 r. do 11 września 2022 r. odbył się wyjazd dla rodzin zastępczych do Jastrzębiej Góry. W ramach programu rodziny zastępcze miały możliwość podnoszenia swoich kompetencji, aby lepiej pracować z dziećmi powierzonymi pod ich opiekę. 3-letni projekt zakończył się w listopadzie 2022 r.

W ramach współpracy z Fundacją Robinson Crusoe zostały zrealizowane projekty, w ramach których młodzież usamodzielniająca się mogła odbyć staż, przygotowujący do

zawodu. Mogła również uczestniczyć w kontrakcie/ stażu społecznym, co miało na celu uczyć ich samodzielności, odpowiedzialności, współpracy w zespole, a także zarabiać pierwsze pieniądze. W 2022 roku czterech wychowanków skorzystało z tej formy wsparcia. Dodatkowo można było również korzystać z programu „Future Makers”, w którym dzięki wolontariuszom, chętne osoby mogły prowadzić konwersacje w języku angielskim, doskonaląc tym samym swoje umiejętności w tym zakresie. W programie wzięła udział 1 osoba.

W ramach kontynuowania współpracy ze Stowarzyszeniem „Światlik” rodziny zastępcze uczestniczące w projekcie miały możliwość korzystania ze wsparcia pedagogów i psychologów, którzy pomagali m.in. dzieciom w odrabianiu prac domowych. W ramach projektu prowadzono treningi umiejętności społecznych. Odbyla się także całonocna wycieczka do Orientarium ZOO w Łodzi, w której uczestniczyły rodziny zastępcze spokrewnione wraz z wychowankami. 3-letni projekt zakończył się w listopadzie 2022 r.

Od dnia 24 lutego 2022 r., podjęto współpracę z Przedsiębiorstwem Społecznym Fundacją Ternopilską. Przedmiotem działalności Przedsiębiorstwa Społecznego Fundacja Ternopilska jest bezpłatne oraz częściowo odpłatne nadawanie wyspecjalizowanych i kompleksowych usług doradczych dla cudzoziemców przybywających do Polski i pragnących zalegalizować i uporządkować swój pobyt i pracę na terenie kraju. Podstawowa usługa, to Pełnomocnik Cudzoziemca, który kompleksowo zajmuje się sprawą klienta od początku aż do pozytywnego zakończenia. Odbiorcami usług są również pracodawcy zatrudniający lub chcący zatrudnić imigrantów.

Częściowo odpłatne usługi to administracyjna usługa uzyskania zezwolenia na pobyt i pracę, prowadzenie sprawy odwoławczej w II instancji w razie odmownej decyzji na pobyt cudzoziemca. Bezpłatne usługi Fundacji to – cykliczne (raz na dwa tygodnie) spotkania grupy adaptacji psychologicznej społeczności ukraińskiej w Żyrardowie, co tygodniowe spotkania informacyjne społeczności ukraińskiej w Żyrardowie. Spotkania informacyjne odbywają się w celu poinformowania o przepisach ustawy o cudzoziemcach, ustawy o migrantach wojennych, prawa i obowiązki migrantów w świetle nowych i starych obowiązujących przepisów. Informacje dotyczą procedur w organach administracji publicznej, kompletowania dokumentów, sprawdzenia swoich spraw w zasobach cyfrowych i elektronicznych. Głównymi klientami Fundacji są osoby pochodzenia ukraińskiego, jednak jest ona otwarta na obywateli niektórych innych państwa którzy pragną uregulować swój pobyt i sytuację związaną z zatrudnieniem.

10. Wnioski końcowe

Ocena zasobów pomocy społecznej dla powiatu żyrardowskiego za 2022 rok została przygotowana na podstawie danych zebranych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie za pośrednictwem systemu Centralnej Aplikacji Statystycznej MRiPS. Dane z Oceny umożliwiają analizowanie i monitorowanie występowania problemów społecznych oraz planowanie działań aktywizujących jednostki samorządu terytorialnego w obszarze usług społecznych. Zawarte w niej informacje są materiałem poglądowym mającym ułatwić władzom powiatu podejmowanie decyzji związanych z planowaniem budżetu w zakresie polityki społecznej w kolejnym roku i stały się podstawą do sformułowania poniższych wniosków i rekomendacji:

- przyjęcie rozwiązań dotyczących wsparcia Domów Pomocy Społecznej, wolne miejsca, rosnący koszt utrzymania, problem z utrzymaniem kadry co skutkuje problemem w utrzymaniu wskaźnika zatrudnienia, potrzeba wzrostu płac dla kadry, pozyskanie środków na remonty,
- odrębną kwestią jest kwestia budynku zajmowanego przez Dom Pomocy Społecznej w Hamerni, gdzie wskazana jest budowa nowego obiektu na rzecz Domu Pomocy Społecznej,
- podjęcie działań w celu uruchomienia ośrodka dla matek z dziećmi i kobiet w ciąży,
- utworzenie ośrodka interwencji kryzysowej celem zapewnienia wsparcia osobom w trudnej sytuacji życiowej,
- poszukiwanie możliwości uruchomienia mieszkań chronionych dla osób z niepełnosprawnością,
- zwiększenie płac dla kadry pomocy społecznej zatrudnionej w sferze pomocy społecznej,
- utworzenie i pozyskanie środków na funkcjonowanie zespołu projektowego pozyskującego granty na działania w ramach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie,
- rozwój placówek dziennego wsparcia,
- integracja środowiska osób z niepełnosprawnością ze środowiskiem lokalnym poprzez organizację plenerowych imprez integracyjnych, festiwali czy przeglądów twórczości osób z niepełnosprawnością,
- dalsze promowanie rodzicielstwa zastępczego w celu zwiększenia liczby rodzin zastępczych, wznowienie promocji/akcji edukacyjno-informacyjnej dot. rodzicielstwa zastępczego, mającej na

celu „oswojenie” społeczności lokalnych oraz poznanie tematu pieczy zastępczej (m.in. dla pracowników szkół i przedszkoli),

- rozszerzenie działań skierowanych do wychowanków będących w procesie usamodzielnienia, zapewnienie rodzinom zawodowym szkoleń mających na celu podnoszenie ich kompetencji i umiejętności wychowawczych,

- stworzenie projektu wolontariackiego mającego na celu pomoc rodzinom zastępczym w różnych obszarach codziennego funkcjonowania,

- utworzenie rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego,

- pozyskanie kandydatów gotowych do pełnienia funkcji rodziny pomocowej,

- pozyskanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej,

- poszerzenie oferty wsparcia dla usamodzielniających się wychowanków,

- większa dostępność specjalistów z zakresu wsparcia rodziny i dziecka, które doświadczyło traumy, zaburzeń w zakresie więzi i przywiązania, FAS/ FASD,

- kontynuowanie edukacji społeczności lokalnej, społeczeństwa nt. pieczy zastępczej,

- w ramach potrzeb Punktu Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego niezbędne jest zatrudnienie psychologa oraz pozyskanie dodatkowych środków na rozwinięcie działalności.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU KRAKOWSKIEGO

Klaudia Stusińska

